

Рокъ XII. Скрантонъ, Па., Четверъ 11-го Лютого, 1904. Число 6.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, February 11, 1904. No. 6.

ОГОЛОШЕНІЕ.

ВП. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прому разъ на все собѣ
анаматати, що гроші на-
лежащ до Р. Н. Союзу вы-
писуе ся на имя: Alex Shar-
shon, treas., Shamokin, Pa.,
а не на мое имя, только тѣ
моні ордеры и чеки выпи-
сані на имя Alex Sharshon
засылите прося до мене
а я самъ водошлю до касі-
ера.
С. Ядловскій,
гол. секретарь.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый.

11	Ч.	Игнатій
12	П.	Трехъ Святителей
13	С.	Субота усопшихъ
14	М.	Трифонъ (Предир Стр.)
15	П.	Стрѣленіе Господне
16	В.	Симеонъ и Анна
17	С.	Исидоръ

— НЕЩАСТЕ въ май-
нахъ. Въ копальни „Истъ
Грей Рикъ“ коло Бютъ,
Монт. звалили ся земля и
похоронила 8. робѣтниківъ,
котрі працювали въ глу-
бинѣ 1400 стопъ. Зъ при-
сыпавшихъ 4. погнбло сей-
часъ, 3 е такъ тяжко пока-
лѣченыхъ, що такожъ не
довго потягнуть въ живыхъ,
а лишъ одного успѣли вы-
ратувати.

— ВЪ копальни „Фила-
делфія и Редвингъ Колъ Ко...
въ Мейнпъ Гіаъ, коло Ма-
ганей Сити, Па. лучила ся
експльовія пороку и убила
5 робѣтниківъ. Осъ ихъ и-
мена: Дж. Морганъ, Дж.
Мегані; Ярвисъ, Севега и
Гудерикъ. Всѣ они працю-
вали при розсаджуваню
скаль въ майнахъ, коли
заскочила ихъ смерть.

— НАЙ нѣхто не йде до
Сп. Державъ, якъ не має
адресы до якихъ небудь
знакомыхъ! Минувлого мѣся-
ця завернули еміграційні
власти зъ Нью-Йорку 129
австрійскихъ емігрантовъ
лишь тому, що не мали
нѣякихъ адресовъ до своїхъ
кѣвъ або знакомыхъ. Мѣжъ
депортованими емігрантами
було 50 женщинъ зъ дѣть-
ми.

— ЕПИСКОПЪ Тихонъ,
бѣгъ царсклавної місії въ

Америцѣ, вернувъ дня 25
м. м. до Сп. Державъ але...
не самъ. Зъ „матушки Ра-
сеѣ“ додано ему до „помо-
чи“ кілька личностей, ко-
трі мѣють уважати, щъ бы
російске правительство ма-
ло бѣлпій хосенъ зъ ту-
тешной місії чимъ Господъ
Богъ. „Бизнесъ“ переду-
сѣмъ... Мѣжъ иншими при-
хавъ зъ нимъ оденъ попъ,
протегованецъ высихъ кру-
говъ у Петербургѣ, а въ
слѣдъ за нимъ ѣде епископъ
Инокентій, вѣрный рабъ
правительства.

Отже въ дѣйсности они
теперь будуть рядити ца-
реславною місією въ Аме-
рицѣ, а еп. Тихонъ буде
лише лялькою на оказъ.

— СКАЖЕННЫЙ пѣсь по-
кусавъ коло Сомерсетвилъ,
Н. Дж. кілька овецъ зъ
турмы Петра Тайджера, на-
слѣдкомъ чого всѣ вѣвцѣ
показились. Скаженій звѣ-
рята кусаютъ ся, неначе
псы, а навѣтъ и пастуховъ
покалѣчили. Наслѣдки сего
були такі, що властитель
турмы велѣвъ пострѣляти
кѣльма сотъ овецъ.

— ЗЪ Wolseley. Асса. въ
Канадѣ, пише намъ п. А.
Романовъ: „До Роздѣя було
у насъ досыть тепло а те-
перь ваяли такій морозъ,
що ажъ земля пугае зъ та-
кимъ гукомъ якъ-бы зъ ка-
ноновъ стрѣлявъ. Ходоба
гетъ ноги повѣдморожува-
ла“.

— СТРАШНОЮ смертію
погибъ оноты въ Брукли-
нѣ оденъ фаерманъ. Под-
часъ гашеня великомъ поже-
жѣ въ одной зъ тѣмошнихъ
ф.брикъ упавъ нещасный
зъ высокои драбины на дов-
гій зѣлѣзний гакъ и вѣсивъ
ся на него немовъ куръ на
роженъ. Безталанный по-
меръ середъ страшныхъ
мукъ, заки успѣли здохми-
ли его зъ гака.

— „ОСВОБОЖДЕНІЕ“
органъ російскихъ емігран-
товъ поступовцѣвъ, выда-
ваний въ Штутгартѣ, до-
носить про численній ареш-
товані Украинцѣвъ въ Кіе-
вѣ и Полтавѣ. Царскій у-

рядъ перестрашивъ ся ма-
буть національного руху
Русинѣвъ Украинцѣвъ, ко-
трый послѣдними часами
мѣднѣе и выбухае зъ цѣло-
ю силою. Арештованіями не
спинитъ его иначе нѣхто
въ свѣтѣ—дармо.

— Хотите, чтобы нашъ грошъ безопасно
и скоро были высланы до старого края, то
вамъ то зробити John Nemeth, 457 Wash-
ington St. New York, N. Y.

— СТРАШНА буря лю-
тувала передъ кѣлькама
днями въ окресности Фортъ
Калінъ та Джорджтаунъ, въ
Колорейдо. Буря поперери-
вала телеграфічний дроты,
поломила безлѣчъ деревъ,
внщила кѣлька сотъ до-
мѣвъ та будинковъ и въ за-
галѣ заподѣяла дуже бога-
то шкody. Коло Джордж-
таунъ вѣтеръ скинувъ изъ
шинъ особовый поѣздъ зе-
лѣзницѣ „Колорейдо Сав-
тернъ“, при чѣмъ покалѣ-
чало ся тяжко 5 особѣвъ.

— ЯКИМИ звѣрами бу-
вають иногда люди, гово-
ритъ слѣдуючий фактъ. Зъ
Бенерсдорфу въ Горѣпной
Австріи донесено вѣстямъ,
що въ томъ селѣ тѣся
Плесшонъ держитъ вѣдъ 21
лѣтъ своего 40. лѣтнего сы-
на въ замурованой кѣлтѣ.
осмотренной лише малымъ
вѣконцемъ. На мѣсцѣ при-
хала судова комісія и
ствердила правдивѣсть до-
носу. Плесшонъ, 90-лѣтний
старецъ, и его 80-лѣтна
жѣнка держали придурко-
ватого сына вѣдъ 21 лѣтъ
въ замурованой коморѣ.
Нешасливого вѣзныя выведе-
но на сонця якогъ вѣдъ 21
лѣтъ не бачивъ. Выглядъ е-
го бувъ страшный. Волосе
зъ головы звисало по поясъ,
цѣле тѣло подъ брудными,
заболочеными шматами ажъ
почорнѣло, а на ногахъ и
рукахъ потворили ся глу-
бокой раны. Вѣдъ познававъ
людей, не забувъ назвъ та
вѣрности предметѣвъ и зов-
сѣмъ не бувъ такъ дурнымъ,
якъ хотѣли его представи-
ти звѣрскій родичѣ.

— ГРѢЗНА експльовія
лучила ся минувлого тыж-
ня въ магазинѣ войскового
форту Бретінда, въ провин-

ціи Пенсѣа, въ англійскихъ
Индіяхъ сѣдннихъ. Эк-
спльовувало 10 тонъ поро-
ху и знищило магазинъ до
самыхъ основъ. Зъ людей
погнбло при томъ ажъ 40
особѣвъ, переважно жовнѣ-
рѣвъ и робѣтниківъ.

— ПОДЧАСЪ густои
мраки морской надѣхавъ
оноты великій парусовый
корабель Августъ Юреть на
подводній скалы коло Лонгъ
Айландъ и розбивъ ся. Зъ
9. членѣвъ корабельной за-
логи лише 2. выратувано.

— НА островѣ Елисъ
Айландъ, коло Нью-Йорку.
утворили еміграційні вла-
сти апелляційный урядъ
противъ депортации емі-
грантовъ. Деси не було та-
кого уряду въ ньюйорской
присгнни, тымъ то емігра-
ційні агенты знущали ся
часто надъ емігрантами и
завертали, котрыхъ хотѣли.
Теперь буде иначе, бо
кождый емігрантъ має спро-
могу пожалувати ся передъ
высшими властями и одер-
жати затисфакцію.

— ЗЕЛѢЗНИЧІЙ кат-
строфы. Близъ стации Ел-
бургъ, Вт. зъударили ся
два тягаровы поѣзды зѣлѣ-
зницѣ „Ротландъ“ и разби-
ли ся на куснѣ. Еміграцій-
ный комисаръ Йосифъ У-
райтъ и его асистентъ
Джемсъ, Гаджесъ, котрі
хѣли однимъ потягомъ,
втретили въ той катастрофѣ
жиге, а 5 особѣвъ изъ зе-
лѣзничой прислуги зѣстали
смертельно покалѣченны.

— За мѣстечкомъ Гардинъ
Крикъ, 40 миль вѣдъ Ст.
Луисъ, Мо., навѣхавъ ек-
спресовый поѣздъ на по-
тягъ локальный зѣлѣз-
ницѣ „Чикаго, Борлингтонъ &
Квинсі“, при чѣмъ 3 особы
погнбло, а 11 було тяжко
покалѣченыхъ.

— Особовый поѣздъ зе-
лѣзницѣ „Мисурі и Пес-
сѣхавъ зъ цѣлымъ ровго-
номъ на зѣе пересуненій
шаны коло стации Мілеръ,
Коло. и перевернувъ ся до
придорожного рова. 11 ва-
гонѣвъ Пулмена разбило ся
на капусту, а машина и

прочі вагоны були ушко-
дженны. Зъ подорожныхъ
втретили при томъ жиге 2
особы, а покалѣченыхъ е 13
особѣвъ, зъ котрыхъ бѣльша
половина не буде жиги.

— ВЪ Franklin, N. J. по-
мерла нечаянно д. 13 Яну-
арѣ 1904 Александра Кова-
ликъ, родомъ зъ Нестаничъ,
жена Романа, властителя
фирмы вартосты \$10.000 и
знаного щирого Русина, въ
котрого домѣ основавъ ся
недавно М. Р. Н. Союзъ.

— НЕ добре чоловікови
жити одному... Иванъ Лу-
кавецкій, студентъ медици-
ны род. зъ Жидачева (Га-
личина) и Наталія Идѣ-
ковска, артистка, родомъ зъ
Перемышля зѣстали звѣн-
чаній дня 30 сѣчня 1904 въ
руской церквѣ въ Джерсі
сити, Н. Дж.

Андрѣй Павликъ зъ Нью-
Йорку, родомъ зъ Бушко-
вичокъ, п. Перемышль, и
Розалія Рена, родомъ зъ
Граба, зѣстали звѣнчаній въ
церквѣ Джерсенітской дня
31 сѣчня 1904.

Щастъ Боже молодымъ.

— ТЕОДОРЪ ЦѢШЛЯКЪ,
знаный щирый Русинъ, зъ
Джерсеніти, Н. Дж. зѣставъ
установлений кортомъ за-
рядителемъ маетку по бл.
п. Иванъ Семанику и опѣ-
куномъ надъ оставшими си-
ротами; хто бувъ шо ви-
ненъ пок. Семаникови, зво-
литъ довгъ вѣддати або зго-
лосити ся подѣ адресою:

Theodore Cislak,
38 Greene, Str.
Jersey City, N. J.

До секретарѣвъ „Союза“!

Грошѣ за календарѣ тре-
ба посилати впрѣсть до ре-
дакціи „Свободы“. Хто по-
шле грошѣ за календарѣ до
касіера „Союза“ мусъ тѣ
намъ о томъ дати знати.

Всѣ календарѣ мусять
бути розпродані и грошѣ
за нихъ вѣдосланій найдалѣ-
до кѣнца марта 1904.

Три секретарѣ, шо най-
скорше и найбільше ка-
лендарѣвъ розпродадуть и
вайскорше зѣшлють за нихъ
грошѣ, вѣдослані кресну
нагороду.

Редакція „Свободы“,
Box 353, Scranton, Pa.

— ЗВѢСНОГО мадяризато-
ра Яна Урая, нотаря въ
Ордовьянахъ, спшского ко-
митату, арештовано подѣ за-
мѣтомъ спроневѣреня дер-
жавныхъ фондѣвъ. Мавъ
вѣдъ здефравдувати кѣлька-
найцять тысячъ коронъ.

Высока заплата.

Недавно сему одна жѣн-
ка-лѣкаръ предложила свой
билъ наслѣдникамъ міліо-
неса Гвѣлера послѣа котрого
мали еи заплатити сто ты-
сячъ долларѣвъ. Высокій бѣ-
лѣ докторѣвъ не суть рѣд-
кими и теперь, и семабуть
е одною зъ причинъ чому
люде не взывають лѣкарѣвъ
хѣба въ конечной потребѣ,
особливо тѣ, шо знаютъ, шо
чисти домашній средства
приносять пожаданій наслѣд-
ки. Такимъ чистымъ дома-
шнимъ средствомъ е Три-
нера Американскій Елик-
сиръ Гѣркогъ Вина. Вѣдъ е
средствомъ певнымъ на хо-
робы жолудка, хоробы кро-
ви и нерве ослаблене,
природнымъ средствомъ, шо
складаесть зъ виноградногъ
вина и выбранныхъ зѣлѣ.
Вѣдъ приводитъ жолудокъ
до нормального дѣлания, и
помагае травленю, вытво-
рюе нову, чисту кровь. Лѣ-
ки, шо псують жолудокъ
нѣколи не могутъ очистити
крови. Тринера Гѣрке Ви-
но змѣцняе жолудокъ, нер-
вы и мязы.

На продажѣ у всѣхъ ап-
тикахъ або у фабриканта,
Jos. Triner, 799 So. Ashland
Ave., Chicago, Ill. Pilsen Str.

Хто зашле

Иванови Неметови докладній адресы Ру-
синѣвъ и Поляковъ працюющихъ по плей-
захъ въ Америцѣ, той вѣдослае красныи
дарувокъ.

John Nemeth, 457 Washington St.,
New York.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку вѣстачу въ се-
бѣ цѣный інформація и рады для мужчинъ,
жѣновъ и дѣтей, сли пошлете свои имя на
адресъ:

P. O. Box 268, Madison Sq., New York.

С. М. НАТНАWAY,

агентъ вѣдъ огневой аскураційной
компани.

Коллектуеетъ грошѣ за ректъ. Мае
два дома до фниту на Race str., три дома
на продажѣ на Hill str., дома до нещамъ
або на продажѣ на Bakely, Olyphant, Pa.

ЦѣНА ДУЖЕ НИЗКА

Зъ практичної школы.

Написавъ Стефанъ Ковалѣвъ.

Вертае Михайло Розхѣдникъ зъ торгу вечеромъ; добре на саняхъ сидѣти, зъ сѣрыми говорити: санна устелила ся, нѣчь погѣдна, мѣсяць свѣтитъ, видно ся якъ у день. Жиды не опукали, волю продавъ зъ добрымъ баришемъ, торгъ повѣвъ ся. Отъ и на душѣ мило. До хаты далеко, три верхи и Циганова Шия, — стрѣмкій берѣгъ подъ самою загороною — але йому не першина въ такой порѣ ѣздити; неразъ у саму глуху повночь, у темной пѣтмѣ припаривъ до дому.

Глядитъ Михайло по небѣ, бачить усе въ такомъ самому порядку, якій його дѣдъ, славный бакунаръ, часто йому показувавъ: косарѣ, квочка, вѣзь небесный и тота звѣзда, що все въ одномъ мѣсцѣ висить надъ головою, а не рухае ся; все, въ порядку, нѣчого не змінило ся. Видно, на небѣ нема такихъ „руйніковъ“, якъ тѣ, що розлѣзли ся по Бескидѣ, мовъ плюгаві червы, та лоточать зелену Верховину.

Ѣде Михайло то до горы, то въ долину, говорить зъ сѣрыми, не скучна въ трѣйку ѣзда. Дѣгнавъ його арендаръ Мошко, великій крутаръ и циганъ: не десять и не сто разѣвъ выѣвъ вѣнь Михайла въ поле.

Чѣпивъ ся Мошко саней, пытае:

— Въ порожнѣ, Михайле?

— Въ повнѣ, Мошку — вѣдповѣдае Михайло, — маю рептиюхъ, кѣлька топскъ соли, соломы повны сны и самъ везу ся, а ты, щирый мѣй сусѣде вѣдь (саней геть, бо обѣрвешъ!...

— Що я обѣрву, що?... лѣпше вѣзьмѣть мене до дому, я заплачу: двѣ шѣтки дамъ.

— Такъ, то що иншого. Давай сюды грошѣ тѣ сѣдай собѣ зъ заду: лишъ обережно зъ горнятками, зъ соллю...

— Дамъ у селѣ. Що? може мене боите ся?

— Боятися не бою, але грошѣ дай заразъ!

Церголить ся Мошко зъ Михайломъ и ѣде; все заговорюе то сякъ, то такъ, завертае хлопцы баки, абы лише доѣхати ближе до села.

Замѣтивъ Михайло хитрѣсть Мошкову, ставъ, нѣбы поправляе ярмо на волахъ, зорить косо на Жиду.

— Плати — повѣдае по хвили — або зъ саней тручу, батономъ потягну...

— Нехай тебѣ лихо трафить! — крикнувъ розлюченый Жидъ; я зайду борше, нѣжъ ты заѣдешъ... Якій менѣ господаръ, триндае ся телятами...

— Нехай тебѣ й трафить, менѣ нѣчого до того, але на моихъ саняхъ за дурно не поѣдешъ.

Пѣгнавъ Жидъ, ажъ ноги розпустивъ на вѣтеръ, свѣгъ ними замѣтае. А Михайло давъ ще воламъ перекусити, самъ надъ ровомъ припѣкъ коло огню люльку, закуривъ, ѣде.

— Не минувшій тыждень для тебѣ — говоривъ Михайло Розхѣдникъ, розваливши ся въ саняхъ, самъ до себе. — Вѣсѣмъ васъ ѣхало три милѣ, а прийшло ся платити, кождый на потемки зъ воза пусть та до коршмы... А мара ихъ напхала годѣ зо пятьдесятъ у самому ванкири, пѣзнай-же!.. Все чорне, пейсате, не пѣзнаешъ, котрый зъ тобою ѣхавъ... Пропало... Пачки тютюну, бѣгъ-ме, пачки тютюну не дѣстае, ще й чвертку вѣкса вкрали. Нынѣ, каже, дома дамъ... Добре, дай и дома, але дай тутъ заразъ, а нѣ, такъ зъ шумомъ!

Ѣде Михайло, подѣздитъ що разъ выше до верха, переохпивъ ся вже й черезъ Циганову Шию помѣжъ скалистыми опоками, де двомъ возамъ годѣ оминутися, хоче скрутити на поляну до села, ажъ тутъ ненадѣйно зфучали волю, занепокоили ся.

— Цабе, бойку, не пручай ся, бо вѣрѣвъ звернешъ — остерѣгае Михайло сорокато.

Не слухавъ нѣ сорокатый, нѣ лысый: скочили въ бѣкъ, замотали ся въ корчѣ, вывернули Михайла на дорогу.

Вставъ Михайло, обтрѣпавъ ся, глянувъ докола, а за фосою купа вѣвѣвъ подѣ смерекою гарцюе, щось розтягиють, призуть ся звѣрѣ.

— Тихо, хлопцѣ! нема страху — говорить Розхѣдникъ до волѣвъ. — Пять ихъ тамъ, вѣсѣля справляють; насъ трѣохъ, не дамо ся.

Хопивъ Михайло цѣлый снѣпъ соломы, запаливъ, кинувъ помѣжъ вѣвѣвъ, глядитъ, що вони зроблять.

Гаргаргаръ!...Загаркотѣли звѣрюки, розскочили ся, погнавши въ провалъ до села.

— Ади!... Подяка!... Грѣй його, а вѣнь оденъ зъ другимъ сердить ся. Шкода соломы, треба хочъ люльку закурити.

Закуривъ Михайло люльку, глянувъ ще разъ подѣ смереку, глянувъ и на смереку, а тамъ — фѣ, фѣ, фѣ! — засвисѣтавъ и своимъ очамъ не вѣрити. Помѣжъ гилѣхъ сидитъ Мошко простоволосый, трясѣ ся вѣдь страху и зимна, а пейсами вѣтеръ грае, немовъ цѣлого вхопити хоче.

— А! що тамъ, Мошку? — пытае.

— Ну, ну, а вы що тамъ? вѣдповѣдае Жидъ. — Я вже не живу!

— Я, Богу дякувати, живу и ѣду до хаты... Будь здоровъ!...

— Йою йой! пождѣть, дамъ вамъ грошѣ не лишайте.

— Давай, але зъ дерева. Не буду ждати, ажъ злѣзешъ.

— Якъ подамъ? коли въ долину снѣтъ, а тамъ не дѣстанете.

— Я вже зараджу.

Привязавъ Михайло шапку до предвѣго костура, поднѣсь до горы и каже: — Давай и повнуверховату, я на снѣгъ не высиплю.

Давъ Жидъ грошѣ, хочъ и руки закоцѣли, кождый крайцаръ у пушкахъ общипувавъ.

Перечисливъ Михайло, знайшовъ двѣдцять крайцарѣвъ, помѣжъ Мошкови злѣзти зъ дерева и завѣзъ його простоволосого до дому; шапку сабашову и замашеный берликъ зѣли вовки.

Весело вернувъ Михайло до своихъ; тѣ двѣ шѣтки були въ нього вартѣйшій, нѣжъ повтора сотки за волю; въ доброй бувъ школѣ.

Покуса.

I.

Якъ Гриця Балембу выбрали за вѣйта радѣла цѣла громада.

— Ажъ вѣнь подвигне нашу громаду зъ упадку, певно не скривдять еѣ, якъ його попередники скубали громаду зѣ вѣхъ бѣковъ, добро громадскѣ розтягали, — казали одинъ.

— Чесна людина той Балемба, заздалегѣдъ можна предвидѣти, якъ за його управою вѣдмѣнять ся наша громада — казали другі.

И справдѣ.

Недовго Балемба вѣйтувавъ и заразъ взявъ ся порядки заводити въ селѣ.

— Першимъ и наибѣльшимъ ворогомъ нашего народа казавъ вѣнь, е пѣяньство, мусимо выкорѣнитъ його.

Отъ и засновавъ новый вѣйтъ комитетъ проти пѣяньства. Члены комитету мали ширити тверезѣсть мѣжъ народомъ и пѣсля ухваленыхъ постановъ, накопи котрый комитетовый стрѣнувъ въ селѣ пѣяного, мавъ право замкнути його до громадского шпихлѣра на одну добу въ голодѣ и въ холодѣ.

Радѣли зъ того люди добрі, а тѣ, що любили выпити та шинкарѣ сѣльскій зажурились тымъ...

Тодѣ якъ завязавъ ся той комитетъ починались весняный работы въ полю, отже заразъ комитетъ проти пѣяньства не могъ розвинути своей дѣяльности. Мавъ комитетъ взятися добре до працѣ по вѣхъ работахъ господарскихъ ажъ подѣ зиму; однакъ въ мѣру сиромогі поодинокі члены працювали проти пѣяньства и держались постановы карной за пѣяньство.

Наибѣльше займались тымъ молоді господарѣ: Юрко Костюкъ и Миронъ Дмитрунѣвъ.

II.

Прийшла осѣнь зъ довгими вечерами, отъ и комитетъ мавъ взятися щиро до своей працѣ ажъ тутъ гулькѣ — выборы державный приходять! Зновъ годѣ працювати для тверезости — треба выборовъ припилювати.

Пѣшли вѣча и зборы, скрѣзь кипить и клетотить вѣдь нихъ — горячково жите мѣжъ народомъ.

— Отъ, щобъ комитетъ бувъ працювавъ цѣле лѣто не було бѣ у насъ анѣ одного хруня-зрадника — мовивъ Костюкъ до Дмитруня замикаючи въ шпихлѣр пѣяного хруня Семка Подлизного, що идучи селомъ зъ коршмы качки заганывъ по дорожѣ.

— Правда воно — притакуе Дмитрунъ — але теперь тихъ хрунѣвъ наибѣльше намножить ся, отъ буде працювати надѣ чимъ!

— Охъ, Господи, — зѣтхае Костюкъ — яка бѣда зъ тымъ темнымъ народомъ. Нынѣ нашъ выборѣвъ поѣхали голосувати, думаете що Тимко Сопухъ совѣсно вѣддасть голосъ? Будете бачили, що нѣ! Нашъ певный только вѣйтъ Балемба а тамтой пропавъ... Темне все, слѣпе та нерозумне...

III.

Вечеръ.

На дворѣ бѣло, селомъ идуть балакаючи Костюкъ и Дмитрунъ. Идутъ на противъ выборѣвъ, що мають вертати зъ мѣста — радѣ довѣдатися якъ тамъ пѣшло. Стрѣнулись зъ однимъ господаремъ, що бувъ у мѣстѣ.

— А якъ тамъ выборы? — питають його.

— Кепско, — каже — нашъ перепавъ, графъ вышповѣвъ... Нашъ вѣйтъ Балемба вѣддавъ голосъ на графа..

— А Сопухъ? — питають здивовані та переражені тою вѣсткою.

— Сопухъ — мовивъ господаръ — вѣддавъ голосъ совѣсно...

— Але то не може бути, щобъ вѣйтъ насъ здравивъ..?

— Тай я того не спѣдѣвавъ ся, а отъ и такъ е. Вѣнь конѣ свой давно выславъ до дому, а самъ зъ паномъ приѣде...

— Отъ воно якъ, — дивуютъ ся Костюкъ зъ товаришомъ, а то-жъ що йому стало ся, що вѣнь скрутивъ?..

Се ихъ такъ здивувало, що они вернули назадъ и перейшли цѣле село безъ цѣли; вже близько повночь була а вони блукали по селѣ...

— Ц-сть, Юрку, пѣякъ якийсь иде — мовивъ отямившисѣ Миронъ.

Пристанули и почувли свѣвъ пѣяного та гопае чѣбѣтми якогось идучого селомъ чоловѣка.

За хвили вони зѣумѣли... очамъ своимъ не няли вѣры... Дорогою ишовъ заточуючисъ пѣяный... вѣйтъ. Они схаменулись.

— Ага! — крикнули — пѣякъ, ходи зъ нами!

И пѣяный вѣйтъ обвинивъ ся въ шпихлѣри де вже сидѣлъ одинъ пѣяница на все село и злодѣяка Карпо Шендюкъ.

Замкнувши гарненько у шпихлѣрѣ вѣйта, пѣшли товаришѣ сумнѣ до дому.

IV.

На другій день цѣле село знало, що вѣйтъ зрадникъ, та що сидитъ замкненый за пѣяньство въ шпихлѣри разомъ зъ Шендюкомъ, зѣ котрымъ порядный господаръ стыдае ся навить до розмовы стати. Звычайно пѣяница та злодѣй.

По полудни зѣбраласѣ громада людей коло шпихлѣра, мали выпустити вѣйта зъ арешту.

Передъ зѣбранныхъ вышповѣвъ Костюкъ и промовивъ:

— Чесна громадо! — Ось у сѣмъ шпихлѣри сидитъ нинѣ разомъ зъ Шендюкомъ нашъ панъ вѣйтъ, вчера о повночи стрѣнули мы його пѣяного и замкнули тутъ. Вѣнь самъ постановивъ колись, абы такъ зъ пѣяницами поступати. Та ще сумнѣйше стѣне вамъ, коли скажу, що той нашъ многодѣйный вѣйтъ зрадивъ насъ вчера — голосъ вѣддавъ на пана графа...

Загула громада, заворушилась, а вѣйтъ мало не лусне зъ сорому чучюи зъ шпихлѣра все.

Выпустили його.

Вѣнь тремтѣвъ цѣлымъ тѣломъ, бувъ жовтый наче вѣскъ.

Гарно пописалисье ся, гарно! — гудѣ громада.

Вѣйтъ линувъ на людей очима тай спустивъ ихъ заразъ, упавъ на колѣна передъ людьми и зъ плачемъ майже промовивъ:

— Мои громадяны! Простѣть менѣ мою провину, до того довѣли мене нашъ писаръ и панъ и мене сейчасъ скаравъ Господъ озъ симъ соромомъ передъ вами... Поки мого жита не зраджу нашої справы и до чарки не загляну, и щобъ не скуситися бѣльше, вѣдь нынѣ не буду вѣйтомъ...

— Нѣ, то не штука такъ — мовивъ Костюкъ — а власне штука вѣйтувати а не датися покусѣ, отъ тодѣ мы пѣзнаемо вашу постанову! а такъ що...

— Правда! правда, — загули голоса.

— Коли такъ, то простѣть менѣ добрі люди а я постараюсь оказати и додержати ось тутъ приреченого.

Простили и насмѣялись досытъ, и нынѣ Балемба вѣйтуе совѣсно та чесно вже дванадцатый рѣкъ.

Андрѣй Веретельникъ.

ЗАГАДКА.

Якій блудъ въ сѣмъ образку?

Даромъ, наче воздухъ!

Той-гарный электричный поясъ се обезпечѣе жита.

Вылѣчить васъ зъ ревматизму, первовыхъ и болоухъ, идутъ атрофи, болѣе почокъ и утробы та тяжкого уриноуванъ; даромъ для кождого. Коли хочешъ мати оденъ, приими нашъ снѣгъ адресъ.

Сю офѣрту робимо лишь на короткій часъ для вознагражденія и опытищенія чудесного пояса.

Знаемо, що вѣйтъ тебѣ певно вылѣчить, а коли подумавъши, вѣримо, що не понѣхавъши при легкой нагодѣ повѣсти своимъ звачкомъ про добрія прикметы нашего пояса, а тѣ стануть и злучати его у насъ и нагородять тебѣ щирну вѣрату.

Факты! Факты! Факты!

Подаемо нѣзине кѣлька свѣдѣствъ нанадѣсланныхъ намъ. Мавъ сотни подобныхъ, та подаемо кѣлька наибѣльше интересныхъ.

Димону выѣлъ отсѣмъ, що я одержавъшасѣ Monarch. По его уклѣттю, мусило ся оказати, що вѣнь вернувъ менѣ здоровѣе. Пасъ стоить вагу золота. Поручаю его кождому. — M. J. Curtin, Philips, Neb.

Вашъ пасъ вылѣчитъ мене, тожъ позвольте подякувати собѣ за се обѣро. — Нема сумнѣвъ, що лишь той пасъ освѣдѣвъ мене вѣдь болѣвъ, що досудъ являлъ менѣ 16 лѣтъ, тому поручаю его всякому недужому. M. C. Napier, Triblowsky, Ky.

Коли хочешъ мати пасъ, такъ пошлѣ намъ, свое имя и адресъ, а одержавъши его даромъ. — Думаемо якъ говоримо. Адресъ: Monarch Electro-Medical Institute, DEPT. P. C. 56-60 WABASH AVE., CHICAGO, ILL.

ДОПИСИ.

Зь Микісакс, Па.

(П. Політиць на его жалання зь Н. Рокомь).

Сей дописуватель пише також до Русского Слова вь старомь крає, якъ [декому вѣдомо. Вь своихъ желаняхъ галицкимъ и угорскимъ Русинамъ вь Америцѣ пописавъ дещо доброго, але больше брехнѣ. Чи вы бачили п. Політика якъ вашъ москвофилъ тутъ господарюють и на що выдають грошѣ? Чи видѣвъ хто, абы тамъ була згода мѣжь людьми, де пхають ся москвофилы? Хто баламутить людей якъ не они? Хто зраджує народъ якъ не москвофилы? Украинцѣ не потрібують прозрѣвати, бо они вже давно прозрѣли и переконали ся що добре а що зло, але москвофилы нѣ, бо дивлять ся и не бачать, слухають и не чують, говорять а самі себе не розумѣють. Сѣють мѣжь народомъ бодаки и то вся ихъ робота. Украинцямъ вже давно Богъ допомогъ и они прозрѣли та злучились разомъ, познали де темнота а де свѣтло. Пише п. Політика чи Мотика, щобы Русины злучились зь тими, що стоять коло ньюорской кассеты. Чи бачили вы, щобы кто розумный пхавъ ся мѣжь тыхъ, у котрыхъ только и е на думцѣ, що брехати, другому честь водбрати и т. п.? Мѣжь людьми вже давно була бы згода еслибъ не москвофильскі баламутники. Еслибъ у людей лишь москвофильскі рѣчи читали, то незадовго аба мусѣлибъ выноситься зь Америки, бо булабъ темнота якъ нѣчь а А. Америка край цивілізований стараєсь, щобы люди були просвѣчені а на темноту, Могутъ москвофилы старати ся притягнути людей на свою сторону и по копальняхъ и по фабрикахъ, але се имъ богато не поможе. Мудрый человекъ певно на вудку ловити ся имъ не дастъ, киба такий, що самъ нѣчь не розумѣе та не знає своей исторіи, не знає що робить за день. Москвофилы только дбають о просвѣту, але не пѣсь о пату ногу коли тае чотыри здорові. Они лишь гнѣбають ся за те, що Украинцѣ ширять свѣтъ мѣжь народомъ, бо мѣжь емыми людьми москвофиламъ легче жити, такъ къ легко вь мутной водѣ рыбу ловити. Добре есте скажи п. Політика, що ти Русины, котрі тримають зь украинцями не суть люди и злои воли. Певно, що нѣ, але они знаютъ звѣдки киба смердити и знаютъ то имъ братъ а хто свать. Желайте чи не желайте. Політика, то розумный успавъ хрувнями, москвофилами и такъ не стануть. Не надѣйте ся вь 1904 року привернути до себе Украинцѣвъ, бо Украинцѣ се не жадна бандурка або цуля, щобы ихъ можна до себе пригорати а до вапнякной Москвы не пригорѣте ихъ нѣколи.

Ч. Р. Н. С. П. Прислать.

Зь Венлав, Мад. Канада.

Не добре тутъ справляють ся декотрі рускі хлопцѣ. Сѣмъ лѣтъ тому назадъ приѣхавъ тутъ оденъ чоловікъ и привѣзъ зь собою 3 хлопцѣвъ; найстаршому було 14 лѣтъ а середьшому 12. То той середьшій заразъ вь першомъ році свого тутъ побуту взявъ разъ одному фармерови 10 центовъ. Опѣсля коли служивъ у одного готельника вь Gilbert Plains то взявъ своему господарови 10 долларѣвъ и утѣкъ до дому. Розумѣе ся, що заразъ за нимъ прислали людей и его отецъ мусѣвъ залагодити справу. Опѣсля де лишь робивъ по роботахъ, то всюда густо-часто забравъ дещо. Теперъ сидить дома и неразъ вь ночи иде вь поле та тягне грабарки, що зѣстали по сѣнокосахъ або рубаетъ сокирою дрътяныя плоты и т. п. Се дуже не-красно на такого хлопця, бо не лишь робить встыдъ своей родинѣ, але и всѣмъ Русинамъ що тутъ живутъ, бо чужій люде подумаютъ, що якіи оденъ такий и всѣ.

Ю. Неграць.

Зь Woodpecker, Alta., Кан.

Доношу вамъ, яке нещасте лучило ся на той мѣсцевости, где я роблю, теперѣшного часу, на дорожѣ Railway O. C. S., 64 миль на схѣлъ водѣ Macleod. Вь вечеръ о годинѣ 9 надлѣтѣвъ тягачовый поѣздъ и выскочивъ изъ шинъ зъ такою силою, що 5 вагонѣвъ, вь котрыхъ було повно волѣвъ, на дробній кавалки ся порозбивали. А машина ишла ровномъ оденъ post telegraph и тамъ закопала ся вь землю 6 фитѣвъ глубоко. Зь людей нѣхто не згинувъ лишь поверхъ 40 волѣвъ нашли наглу и несподѣвану смерть. Ренчаръ, котрый ѣхавъ разомъ изъ своимъ товаромъ, ставъ изъ заломанымъ руками и бѣдний ажъ заплакавъ, що такъ гарній воли провадивъ до Сполученыхъ Державъ ажъ тутъ наразъ таке нагле нещасте его спѣткало. А по хвили, коли его той жалъ перейшовъ то сказавъ: я ся не бою, С. Р. Р. (желѣзниця) менѣ за всѣ мои воли заплатитъ.

И. Осмаць.

Зь Востокъ, Алта., Канада.

Дня 4-го сѣчня 1904 року. Мы Русины канадскій заложили руску читальню имени д-ра Иосифа Олеськова, котрый наибольше напращивавъ ся для добра насъ Русинѣвъ, прибывшихъ тутъ зь Галичины и Буковины. Проте годить ся, щобы имя покойника д-ра Иосифа Олеськова было почти тана Русинами канадскими и вь памяти задержане во вѣки. Члены нашей читальни суть слѣдующі: Иванъ Врухаръ, Семенъ Воробецъ, Теодоръ Лакуста, Грицько Воробецъ, Николай Лакуста, Василь Сримій, Трофимъ Нѣмецъ, Петро Миронюкъ, Петро Грудей, Антоній Шарганъ, Василь Воробецъ, Иванъ Сороханъ, Василь Никифорукъ голова, Грицько Гнѣданъ касіеръ,

Стефанъ Воробецъ бібліотекаръ, Петро Войценко секретаръ.

Зь Нью Деррі, Па.

Дня 23 минувшого мѣсяця водбулось тутъ весѣлье. Янка Ющакъ. На весѣльи томи было досыть много гостей и всѣ забавляли ся дуже чемно и красно. При той нагодѣ п. Мих. Ющакъ зь Травгеръ, Па. за дозволомъ пана молодого, гадзы дому и весѣльныхъ водонивъ ся до зѣбранныхъ менче-больше тими словами: „Поважаний гостѣ! Хотяи тутъ нывѣ не е жаденъ митингъ, анѣ вѣче, однакъ позвольте менѣ вь той веселой хвилѣ пригадати намъ обовязокъ нашъ патриотичный, якіи маемо взглядомъ нашей Матери Руси. Другіи народности стоять водѣ насъ выше и значно выпередили насъ вь поступѣ. Если хочемъ дождати ся лѣпшой будучности, мусимо самі о себе старати ся, бо нѣхто чужій намъ не допоможе. Зложѣмъ отже, поважаний гостѣ, при нынѣшней веселой способности на нашъ Американскій Русскій Фондъ Народный кожый послѣ свои можности а сповнимо нашъ довгъ патриотичный и заохотимо другихъ до тако-го самого поступованя! Зѣбраніи выслушали сей промовы зь одушевленемъ, по чѣмъ началась колекта. И хоть якъ нынѣ часы тѣспіи вь тихъ сторонахъ, прецѣнь зѣбрано досыть поважну сумку 4 доллары, за що належить ся честь п. Мих. Ющакowi и всѣмъ жертводателямъ.

Ос. Давидовичъ.

Зь Плимавъ, Па.

Дня 15-го Януара убило тутъ нашего брата Дмитра Папаровского, члена бр. св. Петра и Павла, водѣль Союза 46. Коли бувъ занятый при работѣ и рубавъ шину, раптомъ надлѣтѣла локомотива, що вывозить каломъ на дортбенкъ и зломила ему ногу. Нещасного завезли до шпиталѣ у Вилксбери, Па., де докторы водрѣзали ему ногу, але то нѣчого не помогло, бо невдовзѣ померъ. Полишавъ жену и семеро дѣтей: Анну, Оленку, Ивана, Марію, Динька, Евку и Тимка. Жена и дѣти приѣхали тому 5 мѣсяцѣвъ назадъ зь краю. Похоронъ водбувъ ся величаво. Вь похоронѣ взяли участь: братство св. Петра и Павла, бр. св. Николая и мѣсцевый хоръ подѣ управою п. Л. Шереметѣ. Обряду похоронного довершилъ мѣсцевый парохъ о. М. Волкай.

С. Гриваць.

Зь Franklin Furnace, N. J.

Зь восьмъ роковъ бувъ я вь Бразиліи, вь Паранѣ. Зводтамъ выбравъ ся я до Сполученыхъ Державъ и мавъ емъ зь собою 400 милрейсовъ. Та грошѣ для беепеченьства давъ я: капитанови шифу до переховку, бо я нанявъ ся за матроза. Коли мы приѣхали до Пенсаколя (?) казавъ капатанъ намъ всѣмъ матрозамъ (а було насъ 10) выйти на прохѣдъ на землю. Мы вышли

о 7-ой годинѣ рано а коли о 6-ой вечеръ вернули мы назадъ, то вже не нашли нѣ шифу нѣ капитана, бо вѣнь тимчасомъ найшовъ собѣ другихъ матрозѣвъ и водѣхавъ. И такъ пропали мои грошѣ. Англички, що були, то дали собѣ якось раду а я що мавъ робити? Пошовъ я до австрійского конзуля, але той мене не зрозумѣвъ а тлумача годѣ було найти. Ледви-неледви зь тяжкою бѣдою доставъ я ся до Сполученыхъ Державъ, але и тутъ не лѣпше, бо бракъ работы и чоловікъ мусить дармо сидѣти — хочъ поѣди та втопи ся.

Василь Дациукъ.

Зь Ансоніи, Конн.

Робота у насъ иде дуже слабо и нема надѣй, щобы ся скоро поправила. Много людей ходитъ безъ работы. Царославне брацтво заложило тутъ на Джоржі стрітъ компаніюку бучерню тамъ де перше Вархоликъ мавъ готель. О. Вархоликъ выбу-довавъ теперъ новый готель на 2 поверхи, де має салунъ и галю на танцѣ. Вь томъ домѣ меншає теперъ половина царославной парафии а Вар. робить зь нихъ добрый бизнесъ.

Предплатникъ.

Зь Stuartburn, Канада.

У нашой мѣсцевости е мѣжь Буковинцями священикомъ о. Вѣльчинскій, котрого настановивъ Серафимъ. Теперъ царославный вьянали собѣ тутъ деякихъ агентѣвъ, щобы намовляли людей до царославия. Але Буковинцѣ не хотять сихъ агентѣвъ слухати. Они кажутъ, що вь старомъ краю не були подѣ російскимъ ярмомъ, що звесъ „Російскій Синодъ“ то и тутъ не будутъ анѣ не хотять зь православныхъ стати царославными. Кажуть еще, що не хотять мати московскихъ жандармѣвъ у своихъ церквахъ, котрыхъ бесѣды не розумѣють, але хотять мати своихъ питомыхъ священиковъ такъ якъ мали у старомъ краю. И мають правду.

Православный

Зь Banff, Alta., Кан.

Наше мѣсто невелике, але має вь собѣ досыть много цѣкавыхъ рѣчей. Есть тутъ примѣромъ одно жерело, зь котрого иде така горяча вода, що не можна вь нѣй руки удержати анѣ одну минуту. Есть такожъ паркъ, вь котромъ е троха звѣринъ — а зновъ вь мѣстѣ можна побачити всѣлякого рода звѣрину неживу, выпхану.

Пять миль водѣ сего мѣста е одна нова майна, але угля зь неѣ выдобувають еще небогато. Тамтого року платили у той майнѣ майнерамъ водѣ 3 до \$3.25 за 8 годинъ, лебрамъ \$2.50 за 8 годинъ, по двору 2.50 за 10 годинъ, а нынѣ платять майнерамъ \$3.00 а и то хотять, щобы робити 10 годинъ а лебрамъ \$2.00 за 9 годинъ. Юни тутъ нема. Напхалось богато Талианѣвъ, то де другіи люде роблять за \$3.00 або \$3.25

тамъ Талианы роблять за \$2.00 а де робили бѣлы люде по дворѣ 10 годинъ за \$2.50 тамъ теперъ роблять Хинцѣ (Чайны) 12 годинъ за долѣра. То все такъ змѣнилось водѣ Нового Року. Майна тая належить до Сипіарской компаніи.

В. и Т.

О. Василь Гривнакъ
теперѣшный рускій душпастырь вь
Buffalo, N. Y.

КАНАДІЙСКА ПѢСНЯ.

Вѣдь колимы приѣхавъ до той Канады, Не маю потѣхи, не маю порады. Канадо, Канадо! Якажъ ты немила, Неодного мужа зь жѣнокъ розлучила.

Розлучилась мужа тай дробненька дѣти, Горкожъ ему горко, вь Канадѣ сидѣти. Ходжу, по Канадѣ тай милѣ рахую, Где не нѣчь захопитъ, тамъ перепачую.

Писавъ бы я листы тай вже и папѣръ маю, Пойшовъ бымъ на почту — дороги не знаю.

Хоть знаю дорогу то не знаю мовы, Бѣдний же я бѣдний вь канадской неволи.

Саду коло стола тай стану думати: Буду до родины дробный листъ писати.

Писавъ же я листъ той повтора годны, Занѣсь-емъ на почту до своей родины.

Поду я надѣ море, надѣ тихую воду, Буду я чекати на письмо водѣ роду.

Неодна рыбка безъ море перейшла Жадно-мъ не видѣвъ, щобы листы несла.

Хоть и молоденькій вь здоровлю ся чую, Украдутъ ми грошѣ по ихъ зафасую.

Хоть ми вкрали грошѣ прото я щасливый, Доде ми силы Господь милостивый.

Ой Боже, мой Боже, тай ты божа Мати, Не дай ми вь чужинѣ марно пропадати.

Заживъ Василь Гайдѣй.

Slace Bay, N. S., Canada.

ЕСЛИ на якѣмъ плейдѣ е насъ лишь 5 Русинѣвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣте собѣ маленьке братство и напишѣте про се головному секретарови S. Jadowsky, Box 7, Jersey City, N. J. а вѣнь вамъ дастъ близій поясненя и припше потрібный рѣчи.

Календарь

Р. Н. Союза
на рѣкъ 1904.

се така книжка, котру не лишь кожый членъ Союза, але кожый американскій Русинъ повиненъ мати.

Вь Календарѣ Союза кромѣ многихъ пожиточныхъ и цѣкавыхъ рѣчей найдете такожъ 20 прекрасныхъ образковъ.

Цѣна лишь 25 центовъ. Календарѣвъ безъ грошей не высылаєть.

Памятайте

на

Збирайте, складайте и присылайте жертвы разомъ зѣ списомъ жертводателѣвъ (чеки або моніордеры выписаніи на имя касіера: John Glowa, Excelsior, Pa.) подѣ адресою:

Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Такъ само купуйте за готовку

РУССКІИ МАРКИ НАРОДНІИ

Чеки и моніордеры за марки выписуйте на имя:

John Glowa, Excelsior, Pa.

а посилайте на адресу:

Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Доходъ зь марокъ назначенный на Фонъ Народный вь Америцѣ! Русскіи марки прилѣпляйте на паперѣ листовѣмъ, на бѣляхъ и ковертахъ.

На всѣхъ листахъ прилѣпляйте народный марки на другой стороне, бо на фронтѣ дає ся амер. марку почтову! Кому лежитъ на сердце будучность амер. Руси, той шо мѣсяца зложитъ якусь жертву на „Народный Фондъ“.

О. Ник. Подгорецкій,

секр. Народ. Фонду.

??? Хотите бути вылѣченіи ???

Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

Специалистъ вь хоробахъ мужскихъ и жѣночыхъ. Бувъ довгий часъ практикантомъ при Нью-Йоркскімъ университетѣ, студіювавъ практично при шпиталѣхъ вь Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки практикувавъ много лѣтъ якъ лѣваръ вь Либанонѣ, Белву и др.

Говорить по руски, польски, словенски, английски и нѣмецки.

Ручить вылѣчити слабости: легкихъ, сердца, почекъ, желудка, боль головы, слабу память, пухлякату, руматизмъ, рака, хоробы нашкорный, чираки, вереды, боль горла, носа, ушей и очей, утрату мужеской силы и т. п.

Робить всѣлякѣ операціи. Пишѣть до него о порадѣ а вѣнь вамъ дастъ водповѣдъ на всѣ ваші пяталя.

DR. LEONARD LANDES,

134 E. 24th St. недалеко Lexington Ave., NEW YORK, N. Y.

„SVOBODA“ LIBERTY.)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-2 i Linden Str., Scranton, Pa

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.,
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газетисъ для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по тѣждню въ Четверъ
и коштуе:

Въ Америцѣ на рѣкъ \$2.00
До старого краю на рѣкъ \$2.00
Въ Америцѣ на пѣвъ року \$1.00
До старого краю на пѣвъ року \$1.00

Оплачувати газету треба все-
гда въ горы (напередъ).

Грошъ треба посылати въ рѣдистриро-
ванѣмъ лѣствѣ, або черезъ экспресовый, або
почтовый money order (моян ордеръ). Мо-
ney order, то е парочку, котору достаете
вѣдъ почтара або агента на экспресовѣмъ
офісѣ, пошлѣти намъ, бо безъ того мы не
годимъ грошей дѣстати.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,
SCRANTON, PA

Новый телефонъ Нумеръ 787

Хто хоче, щобы его адресъ змі-
нити, мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Везиименныхъ дописей не
приймаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише,
було друковане въ „Свободѣ“ въ Че-
тверъ, мусить прислати рукописъ до
Скрантона найдалше въ Пятницю
вечеръ

Моодинокъ числа „Свободы“
можна купити у:

A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York,
N. Y.

Святе Письмо Старого За-
вѣту -- мовою руско-
українською.

Наконецъ и Русины дож-
дались выдачи друкомъ пе-
рекладу Святого Письма
Старого Заѣту на свою
рѣдну мову. Выдало его
Британське и Заграничне
Библічне Товариство въ
Лондонѣ. Большу часть пе-
рекладу, бо три четвертыхъ
части, зладивъ покойный
Пантелеймонъ Кулѣшъ; дрѣ
Пулюй профессоръ у Пра-
зѣ переложивъ Псалмы,
зредатувавъ пять книгъ
Мойсея та поставивъ пра-
вила пося, котрыхъ зро-
блена одноцѣльна редакція
цѣлого перекладу, а звѣст-
ный писатель Иванъ Нечуй-
Левицкій у Киевѣ, докѣ-
нчивъ перекладати те, чого
не здужавъ задля своей
смерти переложити Ку-
лѣшъ.

Покойный Кулѣшъ, що
вразъ зъ д-ромъ Пулюемъ
переклавъ Новый Заѣтъ
на нашу мову, праджувавъ

въ остатныхъ рокахъ своего
житя лишь надъ переключ-
домъ Старого Заѣту, та на-
жаль не успѣвъ нѣ его до-
кѣнчити, нѣ не дождавъ ся
побачити его нанечатанымъ,
готовымъ.

Пѣсля того якъ перекладъ
Святого Письма бувъ вже
зладжений, звертались У-
країнцѣ до „Святѣйшого
Синоду“ зъ запитомъ, чи Си-
нодъ не надрукувавъ бы Свя-
того Письма въ украинь-
ской мовѣ (вѣдъ друкуе сво-
имъ коштомъ Св. П. у дру-
гихъ мовахъ.) На се Синодъ
мавъ вѣдповѣсти, що не
може сего зробити, бо се
булобъ насмѣшкою надъ
Святою Книгою. Такъ отже
пришлось Украинцямъ
звернутись зъ сею справою
до англискаго Библічнаго
Товариства у Лондонѣ, ко-
тре сириндѣ надруковало
сей перекладъ а кромѣ то-
го мае передруковити ще
и Новый Заѣтъ переложе-
ный 1871 року, такъ що
незадовго Русины будуть
мати повне Письмо Святе,
се есть старый и Новый
Завѣтъ у своей мовѣ.

Въ виду великихъ и ма-
лыхъ славословій, якъ вѣд-
но спѣвають російскому у
рядѣв тутешній църкльви и
и московильскій агенты, не
завадитъ нашимъ Русинамъ
знати, що въ Росіи вѣльно
проповѣдувати слово Боже
на мовахъ: московской, цер-
ковно-славянської, поль-
ской, чешской, болгарской,
словенской, англицкой, нѣ-
мецкой, французкой, итали-
янської, латинской, ру-
муньской, еврейской и вкупѣ
польской, еврейской и мо-
сковской, жидѣвско-нѣмец-
кой, грецкой, георгійской,
даньской, шведской, естїй-
ской, финьской, лѣтїйской,
хувайской, вѣрменьской, а-
рабской, татарской, турец-
кой, перзійской якутской,
хиньской, японьской, коре-
аньской, монгольской та ще
на иньшихъ мовахъ. Лишь
на руско-української мовѣ
слова Божого проповѣдува-
ти въ Росіи не вѣльно, а
каждого хто наживъ бы ся
читати Письмо Святе въ
руско-української мовѣ па-
куютъ до арешту або го-
нять на Сибѣрь.

И се дѣтея ся не въ Ту-
реччинѣ або якѣй погань-
ской державѣ, але въ будѣмъ
то христїанской а власти-
во царславной Росіи, по
звычка себе звати „святою“.
Дѣе ся теперь, у двайца-
томъ столѣтїю, дѣе ся подѣ
окомъ того „предоброго“
батюшки царя, що такъ
любить (?) усѣхъ Славянъ
(а Русины чи не Славяны?);
дѣе ся за волю Святѣйшо-
го Синоду, который такъ Ру-
синовѣ любить, що ажъ до
Америци высилае за ними
своихъ агентовъ, котрыхъ
дбали о ихъ спасеніи!... И се
не брехня а правда, якои
не годнїи заперечати навѣтъ
вѣ царскій агенты.

Ось такой заслуги та по-
дяки дождавъ ся вѣдъ Росіи
трицѣть мїліоновый рус-
кій народъ, той народъ, що
вѣддаючи себе Росіи за
Хмельницкого, причинивъ
ся чимало до еѣ могучости
и славы.

Днесъ ему заѣ нанѣтъ
вѣдъ того, що вѣльно Мон-
гольмъ и Татарамъ.

На вѣче!

За 10 дѣвъ П. всенарод-
не вѣче американскихъ
Русиновъ!

Не забудьте прислати де-
легатовъ!

Дуже и дуже важный спра-
вы маемо обговорити.

Маемо ввести въ жите-
нову институцію, котра
вѣдъ разу учинить насъ
крѣпкими.

На вѣчу въ Йонкерсѣ го-
ворилисьмо за бѣду. — Те-
перь на вѣчу въ Олифантѣ
дамо бѣлѣ таку медицину,
що мусить прїйти бѣдѣ о-
статна година.

Зѣ всѣхъ плеївъ вѣж-
дайте ся, щобы великою
громадою доконати велике
дѣло.

Зѣ поблизькихъ плеївъ
зѣжджайте ся сотками, ко-
рыстайте, що вѣче такъ
близько, у вишѣй околици.

Найлѣпшій бесѣдники о-
бѣщали прїѣхати.

Зѣ всѣхъ сторѣнь одер-
жалисьмо листы, що деле-
гаты збирають ся до насъ
въ дорогу.

Нехай не буде нѣ одно-
го плеїу, не заступленого
вѣлпоручникомъ.

Окремьхъ запрошень не
пѣсдалисьмо и не пошлемо
нѣкому, бо хочемо, щобы
цѣла американьска Русь
зрозумѣла важность вѣча.
высилаючи своихъ предста-
вителѣвъ, сама, безъ при-
нуки.

Памятайте братья, що се
вѣче припадае въ понедѣ-
локъ, 22-го фебруара на
Washington's Birthday.

Комитетъ.

Якъ можна збирати жертвы
на Рускій Народный Фондъ
въ Америцѣ.

Въ Америцѣ Недѣлѣ и
свята суть обсервованїи боль-
ше нѣжъ въ другихъ кра-
яхъ, бо тутъ майже всѣ фа-
брики стоять въ той день
и майже всѣ работники по-
цѣлотыжневѣй працѣ вѣдпо-
чивають. Каждый робѣтникъ
въ той день одягае ся въ
лѣпшу одежу, святочну и
чуе ся въ той день вѣль-
нымъ вѣдъ всѣхъ обвѣз-
ковъ, якъ мавъ на своей
головѣ черезъ минувшїй
тыждень. Коли себе въ та-
комъ станѣ почуваетъ, про-
буе зажити тои вѣльности,
гостити ся зъ своими зна-
комыи, крайними и т. п.
При такихъ русскихъ го-
стинахъ въ Америцѣ нео-
дѣнь стратити спорый грѣшъ
або и цѣлу пейду, на котру
цѣлый тыждень тяжко пра-
цювавъ и анѣ собѣ погадае,
що тимъ грошемъ, якій за-
рѣбивъ черезъ тыждень а
въ Недѣлю прогостивъ, могъ
бы рускій народной справѣ
въ Америцѣ принести сто-
разы больше корысти, якъ
тою гостиною. Але на жалѣ
большѣсть русскихъ робѣт-
никовъ не мае ще понятя
о томъ и не розумѣе того,
що грѣшъ узиравный хотѣ
бы и малыи датками може
принести великій корысти
нашой народной справѣ.
Мы, поправдѣ сказавши, не

миемо въ Америцѣ людей
богатыхъ, якъ иншїи на-
родности, котры бы могли
большу суму даровати на
народный цѣли. Мы майже
всѣ работники, що жиемо
зъ десятиохъ пальцѣвъ, ко-
трыми дякувати Господу
Богу можемо якъ такъ за-
робляти доки тренае работа
А якъ бы такъ работы для
насъ не було, то що тодѣ?
Тодѣ мусѣли бы мы забира-
ти ся зъ плеїзу на плеїзъ,
муфовать, якъ патрѣвскїи
циганы, бо поля нѣ хатѣ не
маемо а науки до другихъ
робѣтъ, такъ якъ другїи на-
роды мяють, такожъ не ма-
емъ. Щобы тому лиху хотѣ
въ малѣй части запобѣгти,
мусимо стирити ся трохи
просвѣтити наукою, бо на-
ука се вѣддорожшїй скарбъ
каждого чоловѣка, котрого
нѣ огонь не спалитъ нѣ во-
да не забере. Кромѣ сего
чимъ чоловѣкъ больше уче-
ный, больше знае, тимъ
больше и чужїи люде его
поважають. Ходити намъ до
школы теперь вже не часъ,
бо мы все въ робѣтъ, але
нашїи дѣти мяють досытъ
часу до науки и декотры
хотѣли бы ся учити та за-
дѣла бѣдноты родичѣвъ не-
можуть ходити до школы и
такъ пропадае вѣкъ нашої
молодѣжи въ Америцѣ. За-
мѣсть давати дѣти до выс-
шихъ шкѣлъ, дають ихъ ро-
дичѣ робити до майнѣвъ и
фабрикъ до такой самой ро-
боты, якъ и самїи роблять
и тотї дѣти зѣстають мимо
волѣ такими самими якъ
ихъ родичѣ, то есть найни-
щими американьскими ро-
бѣтниками. Ба але не ко-
нецъ ни томъ. Тотї дѣти
забувають а зъ часомъ и
цѣлкомъ забудуть хто они
суть, бо каждый народъ не
просвѣченный пропадае мѣжъ
больше образованымъ наро-
домъ. Щобы до того не до-
пустити вѣче народне въ
Yonkers, N. Y. установило
заложити Рускій Народный
Фондъ въ Америцѣ. Грошѣ
узираванїи Народнымъ Фон-
домъ будуть уважанїи на
рѣднїи рускій справы а пе-
редовѣмъ на заложене ру-
ской бурсы для напихъ дѣ-
тей, въ котрой бы дѣти ма-
ли утримане и побирали
высшу науку, щобы коли
выйдуть на людеи не пра-
цювали такъ тяжко якъ мы
и не були попуханїи всѣми
якъ мы. Проте обвѣзкомъ
каждого щирокого Русина есть
збирати датки хотѣбы й ма-
ли на Рускій Народный
Фондъ въ Америцѣ при ко-
ждѣй нагодѣ: на весѣляхъ,
крестинахъ, домовыхъ го-
стинахъ, бѣляхъ и т. п. а
коли будемо ся старати зби-
рати, якъ повыше сказано
при всѣхъ оказїяхъ, тодѣ
нашъ новозаложений Фондъ
буде могъ принести немало
корысти для насъ старшихъ
и молодшихъ.

А теперь хочу Вамъ до-
рогїи читателѣ „Свободы“
оповѣсти, якъ насъ мала
громадка въ Нью-Йорку ма-
лымъ коштомъ зробила \$5.
на тоту цѣль при домовѣй
гостинѣ. Буде тому пару
тыжѣвъ якъ въ Недѣлю
пополудни зѣйшло ся коль-
ка дѣвчатъ, котры служатъ,
до п. И. Лазорчика, де якъ
разъ насъ чотырохъ було.

При рѣднїихъ роимѣвхъ да-
то ся чути, щобы ся зало-
жили на пиво, ну, але нѣ
одного не було, щобы на-
передѣ ся вырвать. Тодѣ
одѣвъ въ насъ подѣвъ го-
лось такїи: „Коли хочете
пити а пѣхѣ не дѣе напе-
редѣ то арѣймо такъ, що
каждый хто хоче пити не-
хай дасть 10 центовъ на
стѣлъ а потѣмъ ся зробіть
тикеты и буде ся тягнути
хто мае першїи дати.“ Ро-
зумѣе ся, що майже всѣ о-
дногласно на тое пристали.
Бо каждый мавъ охоту на
пиво и заразы пѣсынала ся
складка. Перше давъ госпо-
дарѣ дому Иванъ Лазорчикъ,
потѣмъ Грицѣ Пыртко, Пав-
ло Зятїкъ, Иванъ Парилѣкъ,
Анна Фричъ, Ева Рупко,
Анна Дулеба, Пайза Бу-
гель, Анна Бродъ Зузи Юр-
чишинъ, Настя Копча, то
ноѣ дали по 10 центовъ, що
зробило до громады \$1.10.
Тодѣ п. Г. Пыртко вставъ
и подякувавъ всѣмъ за зло-
жений грѣшъ и сказавъ ось
що: „Тотї грѣшъ, що мы
ту зложили можна бы обер-
нути на що виного пожи-
точнѣйшого якъ пиво. Пра-
во мы вже неразъ пили и
знаемо якїи смакъ мае а
тотї грѣшъ, щосьмо тутъ
зложили, даймо на Народ-
ный Фондъ въ Америцѣ.“

„Славно!“ закричали всѣ
„Але Фондомъ не загасимо
нашу жажду“ озвѣвъ хтось,
„треба бы конче що выпити,
коли насъ ся така спо-
ра купка тутъ зобрала.“
Але звѣдка взяти грошей
на тое? Тодѣ п. И. Парилѣ-
къ каже: „Мы мушны
даймо еще по 10 центовъ
на напитокъ собѣ и на о-
рѣхї дѣвчатамъ.“ И зложи-
лисьмо 40 центовъ, котры
передалисьмо господынѣ до-
му п. Лазорчиковѣ, котра
заразы пѣслала по пайнту
пива для насъ мушнѣ а
репту дала на орѣхї для
дѣвчатъ. Тодѣ коли тое все
робило ся, пиво принесли и
орѣхї и подали на стѣлъ,
зачалась знову розмова, а-
кимъ бы то способомъ мож-
на зъ тихъ \$1.10 зробіти
хотѣ пять долларѣвъ. Гадки
були рѣднїи, ажъ наконецъ
ухвалилисьмо такѣ (дѣвчата
брали такожъ слово въ томъ,
що мае ся зробіти зъ тими
грѣшми). За згодою дѣв-
чатъ ухвалили мы купити
шпильку золоту и дати до
розѣгрѣвѣ, що и стало ся.
П. Г. Пыртко взявъ тихъ
\$1.10, купивъ шпильку за
\$1.50, на котру далисьмо
зробіти тикетѣвъ 55 по 10
центовъ за тикетъ а заразы
розѣбравсьмо ихъ мѣжъ
себе до розѣпродажи. Дѣв-
чата въ надѣѣ, що шпильку
выграють, розѣбрали всѣ
тикеты. Тутъ мушу зазна-
чити, що наибольшѣ тике-
товъ розѣпродавъ сынъ п.
Грицѣ Пыртка, Михайло, за
що му дуже красно дякуе-
мо, щобы выросъ на утѣху
родичамъ а славу амери-
каньской Руси. И всѣ про-
чїи розѣпродали свои тикеты
такъ що анѣ одного не по-
зѣстало. Розѣгрѣвка вѣдбула
ся въ Недѣлю въ присутно-
сти майже всѣхъ дѣвчатъ,
що тикеты були покупили.
Шпильку выгравъ Стефанъ
Олахъ, членъ Руско-Народ-
ного Союза въ Нью-Йорку

въ Недѣлю 66. на нумеръ
16. А грѣшъ въ сумѣ \$5.00
зъ розѣгрѣвки зѣстали вѣдда-
ний о. И. Подгорецкому, се-
кретаревѣ Народного Фонду
въ Америцѣ. На томъ за-
кончѣю историю ньюйорского
жертвоуаня на Народный
Фондъ и кличу до всѣхъ
щирыхъ Русиновъ въ Аме-
рицѣ, котрымъ залежить на
лѣпшѣй будучности на аме-
риканьской земли щобысьте
при кождѣй способности
старали ся о Народный
Фондъ, который може намъ
принести много корысти и
нашимъ дѣтямъ. Сю исто-
рийку не писавьсьмо, абы ся
хвалити, але писавьсьмо для
того, щобы показати, якъ
при кождѣй способности
можна зробіти щось добро-
го для загалу руского тутъ
въ Америцѣ, коли е чоло-
вѣкъ, що може всюды таку
рѣчь поднести и зохотити
лю ей до жертвы на Нарѣд-
ный Фондъ. 5—10 центовъ
нѣкого не збогатитъ, а всѣ
якъ дамо на Народный
Фондъ по 5 центовъ то толь-
ко зробіть, що будемо ся
могли тимъ повеличати, чимъ
се другїи народы днесъ ве-
личають. А тогды и въ на-
ше вѣдконце засвѣтитъ сон-
це.

Павло Зятїкъ.

Перше

всенародне руске вѣче
въ Канадѣ

вѣдбулось дня 26 и 27 Я-
нуара 1904 въ Виннипегу.

Понизше подѣемо въ ско-
роченю справоздане „Ка-
надийского Фармера“ зъ
сего вѣча.

Зъ усѣхъ кольонїи Мани-
тобы явили ся священ-
и делегаты въ цѣрѣвъ на
Соборне Богослужѣне дня
26. сѣчня о годнѣ 10 рано.
Зъ священниковъ були
слѣдующїи: Ив. Бодругъ, М.
Бачиньскїи, И. Негричъ, О.
Бачиньскїи, В. Козарь, Г.
Тамчукъ, Д. Ярема, И. Да-
нильчукъ, О. Канадѣ, Ю.
Богонько, Н. Зайцевъ, А.
Яцура, А. Вильчиньскїи, Г.
Пригрозцкій, Ив. Козарь, М.
Мончаленко.

Делегаты выбранїи грома-
дами були слѣдующїи: пп.
М. Бюккъ, Т. Козаченко,
В. Новакъ, П. Григорчукъ,
С Муражъ, Ф. Волошинъ,
Ив. Кармазинюкъ, Д. Лазар-
чукъ, В. Капѣй, И. Зеле-
ницкїи, Д. Кравчукъ, И.
Кубей, К. Махѣй, Н. Ге-
никъ, Р. Ковтунъ, И. Дро-
гомирецькїи, П. Сохацкїи.

О другѣй годнѣ по по-
лудни отворено вѣче моли-
твою Царю небесный. Пред-
сѣдателемъ на часъ вѣча
выбранъ о. Ив. Негрича и
п. Зеленицкого.

Пѣсля вѣтупного слова зѣ
сторѣны предсѣдателя вѣча,
слѣдували довгїи рефераты
о самостѣйной цѣрквѣ оо.
Ив. Бодруга, М. Бачинь-
ского, И. Данильчука, И.
Негрича, Н. Зайцева, М.
Мончаленка и другихъ. По-
одинокїи священники скла-
дали справозданя зъ своей
дѣяльности, а по нихъ де-
легаты, каждый зъ особѣа
вносили свои послѣды и за-
ключеня, котры дѣйсно мо-
жна було подивляти, якъ
далеко нашъ народъ посту-
пивъ, и якъ далеко свобода

думки розвинулась у него на вільній землі. Нїби одна мати родила и під одну стріхою ховала всіх разом священників и делегатів: у них не було різниці в поглядах. Програма ухвалъ перейшла на повних основах одноголосно.

На урядъ консисторіальний на рік 1904, кінчацій ся четвертого вівторка в сїчни 1905 р., вибрано: о. Негрича предсїдатеlem а о. Водруга секретарем.

Правосильна комісія до розсїдженя всяких церковних и шкільних справ, складає ся з слїдуючих оо. Т. Стефаник, А. Бачинський и И. Негрич, дальше пп. В. Новак и Т. Козаченко.

Вїче замкнувъ предсїдатель словомъ прапальнимъ и молитвою „Достойно ест“, о годинї 1 попол. дня 27. сїчня по чїмъ на вїсїну пам'ятку першого руского Вїча Самостійної греческо-русской церкви на Канадїйской землї, священники з делегатами дались фотографувати. По сїмъ загуло славне руске „Не пора, не пора“ и „Ще не вмерла України“.

По пращавшихъ сердечно бравши участь на вїсї розїхались по домамъ.

На вїче насїбло 93 листівъ з рїжнихъ Канадїйскихъ колонїй и телеграма „Свободы“ слїдуючого змісту:

„Світлимъ зборамъ сердечный привїт! Кладїть мїцну підвалину підъ будучність вільної Канадїйской України. Нехай жие Канадїйска Русь!“

Росія.

Листъ 3.

I.

В першихъ числахъ сїчня часописи російський оголосили „Всепопданїйшїй докладъ управляющаго фінансовъ о государственной росписи доходов на 1904 годъ“.

Цей докладъ, порівняючи з докладами попереднього міністра фінансовъ, Вітте, виглядає дуже про то и не водзначает ся тими „выкрутасами“, якихъ було дуже багаго в докладахъ минулихъ років. Цїкаво знати, якъ цей „простий“ міністеръ чи „управляющїй“ фінансовъ выкрутить ся зъ того стану, в якому опинили ся фінанси російський після „генїального“ орудування міністерствомъ „генїального“ Вітте, — тимъ паче, коли набляжаєт ся вїй на з Японією, що вимагає багацько грошовихъ засобівъ. коли край бїднїє, підпадає вѣдъ податківъ державнихъ та того обмеженого панування царя, чиновників, дїдичівъ, капіталістівъ, що посїло злиденного хлопа російського. Але то покаже дальшїй часъ. А поки звернемо зъ до деякихъ цифр зъ „росписи“.

Плеске (мін. фінан.) сподївається на рік 1094

ДЕРЖАВНИХЪ ПРИБУТКОВЪ:

Звычайнихъ 1,980,094,493 р.
Надзвычайнихъ 2,750,000 „

Разомъ 1,982,844,493 р.
Изъ готовыхъ грошей державной Скарбниці 195,792,562 р.

Загально 2,178,637,055 р.

ДЕРЖАВНИХЪ ВИДАТКОВЪ:

Звычайнихъ 1,966,458,251 р.
Надзвычайн. 212,178,804 „

Разомъ 2,178,637,055 р.

Проти минулого року сподївають ся звычайнихъ прибутківъ в р. 1904 більше на 83,061,815 руб. (руб. — ½ дол.) Вѣльше признано й звычайнихъ выдатківъ, а именно на 86 миліонівъ.

Цїкаво зазначити тї рїчи, на якї збѣльшано выдатки. Такъ збѣльшано, мѣжъ иньшимъ, на 30,8 мил. р. выдатки на вѣйсько; 21,6 мил. р. — на залїзниці; 1,4 мил. р. — на поліцію; 1,7 мил. р. — для министерства правосудя та тюремъ; и тільки 4,4 мил. р. признано на побѣльшеня розходівъ на просвѣту. Такъ, царське правительство не забуває своихъ любимыхъ капіталістівъ; воно пїклуєт ся про вѣйсько, абы підтримувати нимъ интересы богачівъ и вѣ краю и поза краємъ; буде для ихъ новий залїзний дорожї; збѣльшує поліцію и тюремъ, котрими підтримує „порядокъ“ себ-то дусить змагаєт ся до волї. А для народу має тільки 4,4 мил. р. на просвѣту та й то таку, де пеують лише розумъ дитинї.

Усе це ще виднїмъ на иньшихъ цифрахъ. Вѣ року 1904 признано для министерства вѣйны 360,758,092 р., для морського мін. — 113,622,426 р. выплаты по державному довгу 289,299,183 р. (це число треба зарахувати до выдатківъ на вѣйсько, бо усї грошї, якї позичала Росія, вона позичала на военнїй справы), для министерства шляхівъ — 683,453,415 (для министерства власне звычайнихъ розходівъ 473,274,804, а иньшї 210,178,804, то — надзвычайнї выдатки на будоване новыхъ и підтримуване старыхъ залїзниць та субсидїй приватнымъ сплкамъ на тую-жъ мету), для министерства жъ просвѣты — тільки 43,677,451 р., себ-то пересѣчно 32½ копїйки на чоловїка, а якъ зауважити, що якъ не бѣльшѣсть, то принаймї половина зъ сїхъ грошей выдаєт ся на вищї та середнї школи, то на хлопа тодї прийдєт ся якихъ 10—15 коп. на рікъ. То здаєт ся за мало.

II.

Що до вѣйны зъ Японією, то російський урядъ почуває себе погано, бачить, що зъ воды сухимъ не вийде. Принаймї то видно изъ реакційныхъ часописей, „Гражданина“, „Нового времени“, „Моск. Вѣдомостей“ — цихъ прихвостнївъ правительства російського. То тамъ голосять про „непобѣдимѣсть русскихъ войскъ“

и про те, що „дрѣбнїй рахунки зъ поліцією або мѣсцевї непорозумїня робѣтниківъ зъ фабрикантами („геть самодержавїе!“ тежъ непорозумїне робѣтниківъ зъ фабрикантами?) замовкнутъ самї по собѣ після першого выстрѣла“, то Мещерський (радникъ царя) пише: „Якїй бы добрый не бувъ кѣнець вѣйны... смутъ и незадоволене, якъ поодинокї рѣчки, вылинуть вѣ одно море загального слабуваня“, себ-то на звычайнѣй мовѣ — підняте революційной боротьбы. И це при „доброму кѣнцѣ“ вѣйны, а при поганому нема що й казати.

Що не все гараздъ вѣ Росїї, можна бачити и по тому, що не вважаючи на те, що нема ще вѣйны, а почавъ вже упадати курсъ російськихъ грошей. На цихъ дняхъ давали за 100 кар. 250 франківъ замѣстъ 265. Рѣжниця велика.

III.

Якъ доносять часописи, бувъ у Петербургѣ зїздъ технїківъ. Мѣжъ нимъ бувъ одинъ изъ тихъ, що приймали участь вѣ погромѣ жидівъ вѣ Кишеневѣ. До вѣдавшихъ про це, члены зїзду запротестували проти того, щобъ на зїздѣ бувъ „громила“. Цей останнїй пожалївъ ся тодї міністру внутрїшнихъ справъ фонъ-Плєве, а той, не вагаючись, заборонивъ зїздъ, чимъ ще разъ на увесї свѣтѣ заявивъ, що жидівськїй погромы то естъ дѣло рукъ правительства, котре, не встидаючись навѣть Европы, не тільки що своихъ підданныхъ, забороняє честнымъ людямъ протестувати противъ такого злочинства вѣ XX. столѣтїю.

Берно (Швайц.) 27. I. 1904.

М. Л.-оно.

Що чувати вѣ свѣтѣ.

ПЕРЕДѣ вышу палату конгресу прийшла сими днями сирава знесеня судовыхъ заборонъ противъ страйкерівъ, яка вже другїй рікъ товче ся вѣ конгресѣ.

Чимъ е тї заборони судовѣ (инджонкшенъ), знає зъ досвѣду кождїй робѣтникъ, що страйкувавъ коли небудь. Се прямо страшне оруже вѣ рукахъ капіталістівъ. Найлише вѣ фабрицѣ, майнахъ або при якѣй небудь праці застрайкують робѣтники, такъ сейчасъ находитъ капіталісты „зичливого и вѣданого собѣ“ судїю, котрый выдає судову заборону противъ страйкерівъ и однимъ замахомъ пера побороє тай нищить ихъ. Страйкерамъ не вѣль но тодї вѣдмовляти вѣдъ працѣ неконїйныхъ робѣтниківъ, котрї займають ихъ мѣсце, бойкотувати капіталістівъ або демонструвати противъ нихъ, наблизитись до мѣсця, обнятихъ страйкомъ и т. п. Однимъ словомъ, страйкеры звязанї тодї и мусять програти страйкъ.

Вїль, якїй домагає ся знесеня такихъ заборонъ, предложено вѣ конгресѣ минулої сесїї підъ напоромъ зорганізованихъ робѣтниківъ и низша палата конгресу прийняла его прямо перепонъ изъ стороны капіталістівъ. Заки одначе доволѣкъ ся вѣнъ до вышшїхъ палаты сесїї конгресу була вѣдрочена. Бѣдному всегда вѣтеръ вѣ очи дуетъ...

Чи вышша палата подтвердитъ его, годѣ предсѣдѣти тымъ бѣльше, що капіталісты намагають ся не допустити до сего. Судїя Дженкінсъ, предсѣдатель парламентарной комісії правъ, одержавъ багато листівъ вѣдъ найвызначнїйшихъ фабрикантівъ и пр. промисловцївъ зъ протестами противъ подтвержденя згаданого бїлю. Значить оно, що вороги не силать, тому й робѣтники не повиннї бы засипляти справы. Ходить лише о бѣльшу солідарність зъ ихъ стороны, а все буде гараздъ.

ВСЕСВѢТНА выставка вѣ Ст. Луисѣ, Мо. буде бѣльше коштувати Сп. Державы, чимъ яка небудь друга выставка, уряджувана досї вѣ Америцѣ. Союзный сенатъ Сп. Державъ ухваливъ оногды удѣлити зарядови выставки 4 миліоны 600 тисячъ долларівъ новой позычки, котра має бути вѣддана союзной касѣ зъ бїлетівъ вступу и прочихъ доходівъ выставки. Правительство має за те право контролювати еи доходы, а навѣть заложити секвестеръ на цѣлу выставу.

Такъ отже цѣла выставка вѣ Ст. Луисѣ, Мо. буде коштувати загаломъ 19 миліонівъ 600 тисячъ долларівъ. Зъ того 7 миліонівъ 500 тисячъ покрують чужї державы, 7 миліонівъ 500 тыс. долларівъ тутешнїй край и територїи, а проче нова позычка союзного скарбу.

ПОСЛѢДНІЙ полкъ вѣйска Сп. Державъ, зложеный зъ 17, 18, 21 и 22 компанїи крѣпостной артилерїи опустивъ дня 4. н. м. кубаньску крѣпость Кабона и вѣдпливъ домѣвъ. Такимъ робомъ вже зовсѣмъ вступили ся Сп. Державы зъ кубаньской републики и забрали свои слѣды колишней окупациі Кубы.

Президентъ Пальма и его правительство, послы, вѣйско и безчисленный здвигъ народа пращали торжественно американьскихъ жовнїрївъ, почѣмъ середъ гарматныхъ выстрѣловъ та вѣйсковыхъ почестей зоймлено зъ крѣпости прапоръ Сп. Державъ а вывѣшено кубаньскїй. Вѣйско кубаньской републики заняло тодѣ крѣпость, а пелкъ Американцївъ помашерувъ до пристани середъ громкихъ и симпатичныхъ окликівъ народа.

ПАНАМА притомомъ вѣддає ся вѣ опѣку Сп. Державъ, бо ось яку резолюцію ухвалила панамеска конвенція конституційна на однѣй зъ послѣднихъ сесїй: „Наколи-бъ публичнїй спо

Продаємо
шифарты
на
всѣ лїнії!

За \$8

до
краю

може ся кождїй достати на найлїпшихъ и найскоршихъ шифартъ, хтѣ хоче 4 години дешепо на шифѣ робити. Дорога триває вѣдъ 7 до 9 днївъ. Легка робота, добрый харчъ. Слї хочете заощадити тяжко заробленїй грошѣ, шифартъ чимъ скорше до:

21 GENERAL SHIPPING OFFICE, — JOLIET, ILL.

кѣй або ествоване конституції панамеской републики бїли загроженї, признаєт ся Сп. Державамъ право вышшати ся вѣ еи внутрїшнїй справы, чтобы привернути порядокъ. За те Сп. Державы мають зѣобязати, ся що удержати независимость нашей републики“.

Сею ухвалою вѣддано молоденьку републику підъ необмежену власть „вуйка Сема“. Вѣдъ теперъ можуть Сп. Державы господарувати вѣ Панимѣ мовѣ у себе дома и нѣхто не має права робити имъ якихъ небудь перепонъ.

РЕЗОЛЮЦІЯ вѣ Уригвако выбухла зновъ зъ цѣлою силою. Симъ ризомъ лѣпше веде ся ворохобникамъ, бо, якъ доносять телеграмы, поб роли оногды правительство армію и загрозили столиці краю. Президентъ републики, Сеноръ Ордонезъ, утѣкъ на аргентиньскїй военный корабель.

— ВѢЙНА на далекѣмъ сходѣ висить на волоску и цѣлый свѣтѣ вѣрїть, що безъ неи не обѣйде ся. Добре поинформованїй круги Лондону Парижа и Вашингтону дуже песимистично задивляють ся на ситуацію и е того переконанї, що накопи вже не розпочали ся ворожї кроки, такъ можуть розпочати ся кождїй хвиль. Се саме подтвердивъ такожъ японьскїй амбасадоръ вѣ Лонднѣ, баронъ Гаїши. Заявивъ вѣнъ безъ обиняківъ, що Японїя жадає рѣшучо, абы Манджурїя и надалѣе лишилась підъ пануванемъ Китаю, а не Росїи. Коли-бъ Росїя вѣдкннула нашїй домаганя — добавивъ баронъ Гаїгї — такъ вѣ найблизшїй будуччинѣ будемо мати вѣйну зъ нею.

Словамъ японьского амбасадра годѣ не йняты вѣры тымъ бѣльше, що цѣла Японїя дѣйсно готова вже до вѣйны. Еи армія и флѣота стоять зъ оружемъ вѣ рукахъ и ждуть гасла до борбы. Найбѣльше розлютила Японцївъ ся обставина, що російське правительство звѣлѣвало безъ кѣнця, зъ вѣдповѣдею на послѣдну японьску ноту, а мѣжъ тымъ все збѣльшало свою армію и флѣоту на далекѣмъ сходѣ. Нынѣ має вже Росїя вѣ Манджурїи 250 тысячъ вѣйска, а на японьскихъ водахъ флѣоту о много сильнѣйшу вѣдъ японьскої.

НАЙНОВѢЙШІЙ вѣсти зъ далекого сходу звучать якъ слѣдую:

Японїя выслала свою армію, чтобы заняла Корею, а Росїя вѣдкликнула зъ Токио своего амбасадора, що рѣвнає ся зѣрваню дипломатичныхъ зносинъ и вы-

вѣдженю вѣйны. Цѣла російская флѣота выплила дня 7. с. м. вѣ боевомъ шикѣ зъ Портъ Артуръ на стрѣчу японьской. Страшного проливу крови можъ надѣятися кождїй хвиль.

Лондоньскїй дневникъ „Таймсъ“ одержавъ депешу, що вѣйна вже розпочала ся.

ЦѢКАВЫЙ е фактъ, якъ російське правительство радить собѣ, абы роздобути грошей на ведене вѣйны зъ Японією. Именно хоче она сконфіскувати всѣ опадности своихъ подданныхъ, зложенїй по банкахъ и щадницяхъ.

Чи не по російски? Бевталаннїй народъ дає царевї величезнїй податки гроша и крови, поносить всѣ тягарѣ вѣйны, шле на зарѣзъ своихъ найкраснїйшихъ сынѣвъ, царскому урядови все еще за мало. Вѣнъ кдає ся еще на опадности народа, вѣдложенїй на чорнїу годину и, мовъ дикїй звѣрь, порыває ихъ ненадѣйно.

Фебр. 9. Шѣстьдесять кораблївъ высажує 30 тысячъ японьскихъ вѣйковъ на Корею. Ихъ боронить вѣддѣль торпедовцївъ. Головна часть военныхъ кораблївъ японьскихъ вѣдплинула вѣ напрямѣ до Портъ Артуръ. Японцѣ спѣймали три російскїй кораблѣ.

Два зъ нихъ везли російскихъ жовнїрївъ, се были кораблѣ транспортный, третїй бувъ корабель военный, котрый зѣпсуєт ся вѣ дорожѣ. Японїя протяла подводный телеграфъ вѣдучїй до Кореѣ. Росїя выслала свои военнїй кораблѣ на стрѣчу новымъ, що пертають зъ Европы домѣвъ, а Японцѣ старають ся перехопити російскїй кораблѣ, що идуть зъ Европы для змѣцненя рос. флѣоты.

ВЕЛИЧЕЗНЫЙ ОГОНЬ

выбухъ дня 7 с. м. вѣ Болтиморѣ, Мд. и грозитъ загладою цѣлому мѣстови тай его охресности. До дня 8 с. м. згорѣло загаломъ 30 обскѣдовъ домѣвъ вѣ самѣмъ осередку мѣста, разомъ зъ наибѣльшими склепами, магазинами, церквами и т. п. Шкода выносить досї 40 миліонівъ долларївъ.

Feb. 9. — После 32 годинного майже надлюдекого зѣусиля огонь зѣлокализован. 2500 будинківъ вѣ самѣмъ осередку мѣста лежить вѣ руинахъ. 50,000 людей остало безъ працѣ. Загаломъ выгорѣло 75 бляківъ. Шкода выносить понадъ 200 миліонівъ дол.

СЕНАТОРЪ Ганна, звѣртный покровитель трѣстѣвъ небесечно хорїй. Нема надѣѣ на его выздоровлене.

Безъ грошей не высылаемо
никому.

Где есть?

Хто хоче шукати своїх крадів через нашу газету, мусить заплатити 25 центів за кожне оголошення вперед.

Пошуку

Важній справі Андрія Філяка, родом з Володимира, германського повіту в Галичині. Робив недавно сему в Ансонію. Хто мені о п'ять доларів достане \$5.00 нагороду.

John Bogoshovich,
24 Jersey St., Ansonia, Conn.

ВСЯЧИНА

НАГАЙКА САХАЛИНСКОГО КАТА.

В Росію нема вправді кару смерті для не політичних переступників і злочинців, та за те кара і муки, о яких й не снилося цивілізованому світові. Ось слухайте: Російський фейлетоніст, Дорошечка, що відбував подорож по Сибіру та Сахаліні, розказує в одній петербурзькій часописі, що він має нагайку „славного“ сахалінського ката, Камлева. Та нагайка — пише Дорошечка — переміняла ся в руках того катівського віртуоза на артистичний інструмент. Найвправдніше око не могло ніяк познати, чи удар не був справдішній чи „позорний“. Коли кат показав мені ту стару нагайку, запытав я его, колькома у дарами може він убивати чоловіка. „Двома“ — відповів він. Однак опісля подумав і сказав не без гордості: „Вкінці вистане і день, щоби полати ребра“. Опісля дав він мені представлений. „Ось маєте два удари — сказав — оден справдішній, а другий позорний, так званий „кожуховий“. Я положив на лавку свою грубу нотатку — у воздух засвістало, дав ся чути страшний удар і нотатка розлетіла ся на дрібні кусячки. „Так, тепер положте ту ласкаво свою ручку“ — сказав він. Из жахом полсхив я на лавку руку. Той сам рвзкий свист, той сам страшний удар — і я почув через рукавичку легенький дотик, вена не жнхних жнхнххх пальчиків. Камлев поглянув на мене з тріумфом. „Дивна рвч, сказав я, щоби лиш сказати що небудь. И нхто не познає?“ — „Нхто! Мы ж працюємо на се — учимо ся на солом'яних ляльках“. А коли я сказав тому страшному чоловікові: „Ту кару, як кажуть, мають знести“, поглянув він на мене похмуро. Однак опісля перекрестив ся і сказав: „Дав би се Бог!“ И так говорив не Лев Толстой, а російський урядник, кат из Сахаліну!

ЧУДНА НЕДУГА.

Науковий світ займає ся вольо кількох місяців новою недугою, котру в Африці охрещено іменем сонниць. Найздоровіший жидець Африки не є перед нею безпечний. Ще вчера

не хибувало ему нічого, а нині вже в лихом настрій, лютим, квасним, пригнобленим і сумним. Черты его лица зміняють ся дуже скоро. Стянуть ся набресклыми, немов вольо пухляки Опісля являє ся біль голови, сполучений з заворотами, млоєне і перенороти в травленю. По кількох місяцях все те погоршає ся і кожний мурин знає вже тоді, що его жде. Мимо величезного зусилля і розпучної оборони огортає его сонність не поборима. В кожній місяці і в кожній порі недужий засипляє. Иде дорогою, падає і спить. Спадає до обідю і засипляє підчас їдженя. Одягає ся в сорочку, тай починає спати, одягнувши лише оден рукав і т. д. Чинне жите кончить ся тепер у ньому, а недуга більшає. Сонність росте з кожним днем, вольо часу до часу приходять корчі мязів, котрі поступенно зміняють ся в гробній конвульсії. Піддержка організму через поживу перерыває ся, тільо худне, а вкінці слідує летаргія і недужий занепадає в сон смерті. Вилічене з него належить до дуже рідких випадків. Недуга ширшає незвичайно скоро і горне безліч жертв.

В п'яній Африці, а головно в Уганді, померло вже на сонницю около 100 тисяч людей.

ВЪ КАНАДѢ.

Прийшов оден до Канади Тай питає службу, Англичі сему повдає: Йди звідси до нужди. Иде бідний — неборака Тай слинку лигає, Відповів би сему на те, Та коли не знає. Бо не знав му відповісти й що на то сказати, Тож він мусів ще голоднень побв добы чекати. Ой Господи милосерний Як то буває, Що за свою бідну землю З голоду вмирав.

Василь Гайдай.

Смѣшно.

ЖИДЪ И КОВБАСА.

Оден американський жидок їв ковбасу підчас тучі. В том загремѣло голосніше і почав бити грим за гримом. Жидок відложив мясо на бок і сказав перестрашений:

— Ну, и на що таке велике гармідер за таке маленьке кусень мяса?!

МИЛОСЕРНА.

— Чи вы, панѣ, живете самі, одинокі? — пытає оден знакомий молодий і богатий сусідки.

— Нѣ — відповѣдає запытана — з милосердя виховую в своїм домѣ бідну сироту.

— Так? Се дуже гарно з вашої сторони! Щож тога сирота — хлопчик чи дівчинка?

— О, хлопчик — дуже гарний...

— Кілько має лѣтъ?

— Та... 28.

ДАВЪ ПЕРЕКОНАТИСЯ

Слухай Ваню — пытає прославний батюшка свого парохіянину — чому ты не женишь ся з Параскою?

— Кедь он не має ничь — оправдує ся Ваню.

— Дуракъ! — кричить пѣнъ — якъ оженишь ся з нею, то она тебе буде мати!

— И се правда — відповѣдає по короткій задумі парубѣ — то тегазъ южъ ожению ся з нею.

Есте жертвою подвизокъ?

Боли такъ, хочъ, абы вы прийшли порадились мене перше, чимъ ще більше грошей выкинете на подвизки и обманчиві лѣки. Се васъ не буде стояти ані цента, а порадились спеціалісти, котрі вже тисячі килowych особъ вповнѣ вилічили.

Тяжуйте. — Безъ огляду на вашъ сумний досвідъ з иншими лѣкованіями, я таки докажу наглядно, що не лиш дамъ вамъ полешу, але зовсімъ вилічу з прокуляни мимѣ

Хемічно-Електричними способами.

Належу до тыхъ не многихъ спеціалістів, котрі ручать за вилічене. Мой рекордъ виліченихъ нервовъ кожного, що може мати довѣру до мене. Моя метода перевисила кождий винаходъ на поли медицини и гоєня ранъ в послѣднихъ 50 рокахъ.

Читайте есе:

Вилічений рѣзникъ.

Почававший Доктор О'Май! Повинність спонукає мене взяти за перо. В нашомъ мѣстѣ в богатомъ селѣ, нависшемъ недугою, являю мучили, безъ надѣи на вилічене. Являю не вы и не ваша помочъ, буць-бымъ калѣкою, безъ силъ до праць. Мучила мене и до бивала грѣзна прокуляни, та тепер, завдяки вашому знанню, я зовсімъ вилічений. Пропую зновъ, а навѣть тяжко дивляю. Подвизки вже відкинени, бо не потрібні мені до нѣчого. Чую ся щасливымъ и до смерті буду вамъ вдячний засе.

WM. PATTERSON,
рѣзникъ з Armour & Co. Branch House-
Wilkes-Barre, Pa.

Моєю метою кожда особа може вилічитися вольо надсаждения безъ грѣзної операції и перепонъ в праці. Мою представити васъ многимъ особамъ, що були мною вилічені, а котрі не жадають собі, абы ихъ подяку прилюдно оголошувати.

Подвизки не вилічать прокуляни.

Дрѣ О'Малея

Головний офіс, де бесѣдує ся славянською бесѣдою є на

158 S. Washington Str. y Wilkes-Barre, Pa.

Філіальні офіси (де вправді тѣкарѣ лѣчать недужихъ можнъ чудесными Хемічно-Електричними способами):

Scranton, Pa., 134 Washington Ave.
Philadelphia, Pa., 1409 Arch St.

По мілюстрованій книжочки о лѣченю прокуляни пишати до Wilkes-Barre, Pa. Шлемо ихъ даромъ.

КУПУЙТЕ!

КНИЖОЧКИ для записованія мѣсячної колекты и другихъ жертвъ на вашу школу, церковь, плебанію и т. д. Можете ихъ достати по цѣнѣ 7 центовъ за одну. Таки книжочки повинна кожда парафія роздати своимъ членамъ. Кождий парафіянъ повиненъ мати таку книжочку, тогды буде знати, що ти грошѣ якъ вольо заплативъ на церковь и т. н. ему не пропадуть.

БЛАНКЕТЫ на метрики хресту, вѣнчаня и похорону по цѣнѣ 2 центы за штуку.

БРАТСКИЙ опѣкуны хорыхъ повинни мати книжки для записованія коли хто захорувавъ, на яку слабость и т. д. Одна книжка коштує одного долара.

— SVOBODA, —
Box 353,
SCRANTON, PA.

КНИЖКИ

ПО ЗНИЖЕНОЙ ЦѢНѢ!

Антоній и Клеопатра	75
Басніти	10
Возникъ Геншель	75
Метелики	50
Мой пинарагъ	100
Матеріалы до украинсько-русской етнографіи (3 томы) по	100
Монотрафія Костомарова	50
Манифестъ коммунистичной партіи	20
На добродѣйній цѣли, комедія	35
Национальное питане въ Норвегіи	5
Нетъ	25
Нагула	1
„Наука“ рѣшникъ зъ 1878 р.	3.00
Начала фляки	10
Орися	5
О торговлі	5
О новыхъ податкахъ	10
Партійна політика и мораль	25
Старый фремель	10

(Дальше буде.)

Повыши книжки маємо тільки в одній або двохъ примѣникахъ, для того просимо замовляти сейчасъ.

Сі книжки, котрі понизше списані, можете всегда достати!

Американскій шляхъ	15
Абу Касимовъ капишъ	30
Апостолы и Евангелія	35
Библия мала	30
Букваръ рускій	25
Богъ Надежда	100
Весела книжочка зъ образками	30
Велика исторія библийна старого заветъ	100
Велика исторія библийна нового заветъ	80
Граматика руска	25
Де що про звѣрята	30
Друга китичка для малыхъ двѣхъ	10
Дослѣды зъ поля статистики	10
Дидько Дмитро, оповѣдане про се куды идутъ мужикій грошѣ	10
Де-що про права и судъ въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторіи російской православной місії въ Америцѣ	10
Дорого до свѣтлости	10
Домашний писаръ (зборна примѣровъ якъ укладати рѣзній письма)	50
Еврейда Котларевского	50
Записки школяра	20
И мы въ Европѣ	10
Колоды	20
Кльодъ Іе	5
Карбы	25
Календаръ „Союза“ (1904)	25
Казна про жиды	10
Корнѣ души	100
Конституція Сполуч. Державъ	10
Листъ Минита	50
Малый Робинзонъ	10
Микола Паланичъ	10
Микола Костомаровъ	5
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Оповѣданя Стороженна	10
Оферія	10
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Макара	15
Писнословце	40
Пригоды Довѣ-Кихота	40
Повѣсти Федьковича	20
Поезія Шевченка	1.25
Про водотупникъ вольо рос. православия	10
Павуки та мухи	2
Псалтирь великій	300
Псалтирь меньшій	100
Pid Krestom	100
Розмова Поляна зъ Русиномъ	10
Рыболовы, омовѣданя Ковалева	75
Рускій сѣванникъ	40
Ревизоръ зъ Петербурга	30
Рускій страйкъ	10
Русины приходовской епархіи	35
Страйкъ и Бойкотъ	10
Судный день	50
Словаки чи Русины?	25
Стежечка въ рай	50
Тарасъ Шевченко	15
Тимко Гаврилюкъ	15
Украдене щасте	25
Хлѣбъ души	1.00
Читанка друга	25
Читанка трета	40
Читанка четверта	50
Шейксиръ въ повѣсткахъ	10
Шкода	20
Яблочникаръ, комедія	15

(Дальше буде.)

Замовляйте только ті книжки, котрі бачите въ послѣдній числѣ „Свободы“.

Всѣ попередній списы и цѣники книжокъ суть неважніи.

Зѣ замовленіями посылайте и грошѣ.

Писати выразно.

Замовленъ на суму менчу якъ долара не принимає ся.

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:

SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Каждое братство

повинно мати книжку для опѣкуна хорыхъ, одну або больше, для записованія коли, хто захорувавъ и якъ довго бувъ хорый. Таку книжку можете достати въ Ред. „Свободы“. Одна коштує долара. Грошѣ присилайте напередъ.

— SVOBODA —
Box 353, SCRANTON, PA.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ

ЮЛИНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ,—

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. є на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ прѣжджає только кожного понедѣля и четверга вольо годины 4 ои до 8 ои вечеромъ.

Всѣ справы американскій въ повѣсткахъ Люэре и Лякована.

Хто має справу ґрунтову, або коче водобрати грошѣ або спадокъ зъ старомъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вольо бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правій паперы и повеломочіи.

Хочешъ читати дещо веселого и насмѣ тисъ?

Купи собѣ „Комара“.

Три старі рѣчники коштують лишъ \$3.50.

Оденъ рѣчникъ \$1.25.

Хто хоче доставати „Комара“ що два тижднѣ черезъ одежъ рѣкъ, нехай заплѣ 2 долары на адресу:

„Комаръ“,

ул. Собѣщаны ч. 8.,

Львѣвъ, Austria, Galicia.

Тамъ можете достати та-кожъ слѣдуючій книжки:

Календаръ „Ксмара“ на рѣкъ 1903 15ц.

Календаръ „Комара“ на рѣкъ 1904 25 „

Новомодный Спѣванникъ 20 „

Деканы зъ гѣръ 15 „

— Хотите безпечно и скоро захвати до старого краю, або спроводати родину зъ краю, купите собѣ шифарту вольо John a Nemeth-a, 457 Washington St New York, N.Y.

ЧАРОДѢИНА МАШИНА.

Ось вамъ ЧУДЕСНЫЙ ВЫНАХОДЪ.

Цѣна 50 центовъ.

Ся чудесна машинка відповѣдає на всякій пытаня татъ скоро, мовъ жива. Бона такъ уряджена, що скаже вамъ вашу будущицѣ, яже жде васъ нещасте, аякъ вамъ поде въ торговлю, любови и пр.

До неи можете говорити, мовъ до живого, певаніе відповѣсть вамъ сейчасъ черезъ припривлеченіе рѣкъ. ухъ вашихъ губъ и голосу праносить чудесну відповѣдь. Все те уряджене на основѣ науки. Безлѣвъ смѣху можъ мати зъ нею въ товариствѣ, а навѣть легко заробити грошѣ.

Коли хочешъ знати, яка жде тебе доля, чи оженишь ся або подешь за мужъ, чи мужъ або жена любить тебе, татъ поспитай чудесной машинки а она на все відповѣсть. Машинка зрѣблена зъ нѣкля и є такъ сильна, що можешъ мати єв прѣе жите.

Продаемо такожъ машинки до друкованія, киянця, розличного рода товары, відзнаки для братствъ, печатки, прапоры и т. п. Катедалий шлемо даромъ. Грошѣ посылаете черезъ „Монитореръ“ або въ рѣжистированій листѣ. Посылку плаште долара приймаєтъ въ 1-центовыхъ значкахъ почтовыхъ.

JUDICIOUS ADVERTISING AGENCY, CHICAGO, ILL.

ПЕРША РУСКА ВУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешъ купити добре мясо, Шпанку чи смаженихъ ковбасъ, Не грати брате грошей и часу, Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вольо всѣляне мясо має, Зъ людями красно розмовляв И поруси, по словенски, По вильнйи и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный, Къ доброй справѣ всегда справный, За рускій народъ крѣпко стоить, Вражды людолюбъ ся не боить.

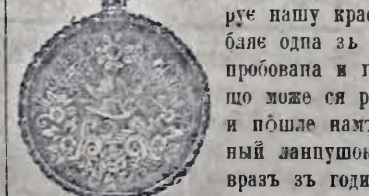
Тожъ Русинѣ треба знати, Що єго тре підшварти; Красно зважити, въ папѣрѣ закладе, Бучерня чиста, аякъ ся серце радує.

Мы, Русини не жалуюмо, Вольо Югасъ все мясо купувати будемо, Бо юнъ у Scranton найлѣпше мясо має, О томъ кожда дѣтина навѣть добре знає:

Тожъ мий брати, нѣкуда ся не волочать, До найлѣпшого бучерѣ до Югаса ходять, Добре, татъ, справедливо, Чисто, смачно и упливо!

26

ДАРОМЪ 24 хорошихъ и цѣныхъ предметѣвъ.

Хто собѣ заорда-рує нашу красну нѣкалову годилку, котру выра-бале одна зъ найлѣпшихъ фабрикъ и єсть вы-пробована и гарантована на 20 лѣтъ, такъ, що може ся ровнати 30 долларовымъ годинкамъ и пошле намъ за нѣѣ и за гарный позолочува-ный ланцухомъ \$2.50 — то мы ему зашлемо вразъ зъ годинникомъ и ланцухомъ слѣдуючій предметъ зовсімъ даромъ: 1 знамениту корольску шведскую братву пѣны \$2.50. Добрый кшненковий нѣвъ за 40 цент.

Позолочуваний перстень цѣны \$1.00, 1 бриллантовый гузикъ за 60 цент., 12 гарныхъ бѣлыхъ хустинкомъ за \$100, 24 аркушовъ листо-вого паперу и ковертъ за 10 цент., 1 пару спинокъ до маншѣвъ за 50 цент., позолочуваний спянки до сорочки за 50 цент.

Ся рѣчи будемо высылати даромъ лишь за короткій частъ, протѣ спѣ-шати зъ замовленіями. Писати на адресу:

Ch. I. Karoun Co., 1015 Collins Str., JOLIET, ILL.

JOHN J. CAMPTON
Католики в похороженіях.
Вынаймае тамо керичъ
— ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИВЯНЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ закупаю на складъ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочкахъ изъ наилучшихъ броваровъ,
горьки и ликеры наилучшаго гатунку.
Братя! замовляйте у своего!

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае
русскій кравецъ
ПЕТРОВЪ УЗНИЧЪ
425 N. Shamokin str.

Робить вѣтъ велика
убраня мужеск
оказано и дешево
Хто у него замовить
убраня, нѣкогда того
не помяну

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
гостельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочешь выжить гарненько?
Замытайся де Митренко;
Готель, вилла, пиво мае,
Планъ склянки доливаетъ
В шпире, е и гала
На митингъ, на забавы;
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вкусешь неодо цѣкае, —
А ще выпьешь, то знай брате,
Пѣде дальше, якъ у паты!

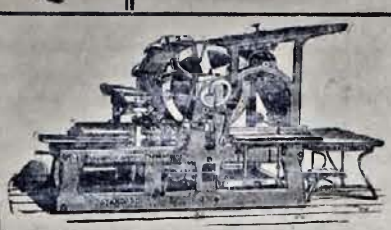
ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
30 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Каждый Русскій націй яку небуль
потребу изъ Нью-Йорку, чи въ околицы,
повынае вступити де того готелю, бо
тутъ достаетъ наилучшій и наитаншій
напитки всякаго рода и пораду, а на
лучшій ку бѣт шифкартъ

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖИНОЧИХ.
ДИТЯЧИХ
И ВЕНЕРИЧНИХ.

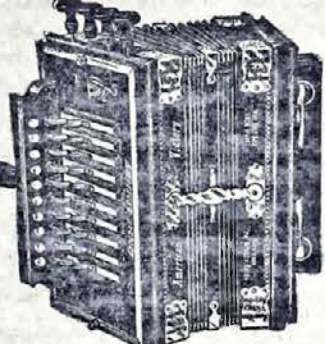
Жени при поради дѣлають
особливо описи.
Office: 227 N. Shamokin Str. } Телефон
SHAMOKIN, PA. } Nr. 1673

Юліанъ Колистянскій
(JULIAN KORUSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.
Перворядный салонъ ру-
сскій. — Наилѣпшій напитокъ
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розматого гатунку,
горьки досконали, цигара
дуже добры.
Спѣшайте Братя Русскіе до своего брат-
чика Юліана!

ВЫРОБЛЕ БРАТЕ
изъ махлы, танки,
водопады, хоругвы,
униформы.
Цѣны и про-
дажи складаромъ.
Можете писати до насъ по русскі, сло-
вѣски або польскі.
H. N. Morgan,
23 N. Main str.
SHAMOKIN, PA.

Друкарня „Свободы“
ВЫКОНУЕ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, балъ,
выгравки, представлєня,
ПАПЕРЫ листовы,
КОВЕРТЫ для братствъ и
поодиночкѣ людей,
СТАТУТЫ братствъ,
КНИГИ параф. и братскі,
КНИЖКИ лекторскі, брат-
скі и т. п.,
ПЛИКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРЪ
и взагалѣ всѣ работы друкарскі
!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!
АДРЕСЪ: **СВОБОДА,**
BOX 353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— ВЪ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібнй рѣчь до житя, якъ такожь
можно купити убраня майнерскі и звичайнй.
Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и безопасно.
Продае шифкарты.
Не вѣдь нынѣ вже знають людѣ солидного
Ивана Глову.

ГАРМОНІЪ!

Наилѣпшій, наисильнѣйшій и на-
таншій гармоній можете достати у
мене. — Пишѣть по великій цѣн-
никъ съ образками, въ котрыхъ
найдете машинки до друкованя,
годинки, що кукають и грають,
гусль, басы, кларнеты, красвй фан-
ки, братвы, печатки и много дру-
гихъ новыхъ а потрібныхъ рѣчей.
S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

О дѣнь зъ наибольшихъ
броваровъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.
Голова вѣдь него
нѣколи не болитъ,
бе есть здорове и по-
живне.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

\$5-ый цѣсарскій ЭЛЕКТРИЧНЫЙ ПОЯСЪ за 1 доллара.
Шобы впровадити нашъ \$5.00
Цѣсарскій Электричній Поясъ
спродамо въ протягу слѣду-
ющихъ 30 днѣвъ 10.000 сикъ
поясовъ по незвычайно низь-
кой цѣнѣ с. в. по 1 дол.
ЛѢЧИТЬ ПОДЧАСЪ СНУ. Руматизмъ, нервовѣ ослаблене, хоробы серца,
остре переохоложене, диспенсию, хоробы печѣночкѣ, боль въ грудяхъ,
боль головы, гриппъ, хоробы почекъ и желудка, слабости жѣночкѣ, боль
въ врижахъ и т. п. УСУВАЕ БОЛЬ ВЪ ПРОТЯГУ ОДНОГО ДНЯ. Тьсячѣ
людей выльчєныхъ кожного дня. Больше якъ 4.750.000 людей ужинае
ихъ нынѣ. ПИШИТЬ ДНЕСЬ и залучѣтъ \$1.00 а мы пошлемо вамъ
поясъ и оплатимо пересылку.
C. J. Karoun, Co., 1016 Collins Str., Joliet, Ill.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
ВЪ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибольшій русскій компанічный сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложєный ще въ роцѣ 1889, а теперъ
побольшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
панічна работа. — Всѣ ро-
зумнй Русскіе надежате до тои
компаніи, купують зѣ своего власно-
го стору значить, спомагають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$4,000.00
Заряджуютъ нимъ:
Н Габура, М. Колодѣй и М. Пелягъ.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers:
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ЧОГО ТЕРПИТЕ?
**ЧОМУ СЯ ТРАПИТЕ, КОЛИ ЛЕГНО МОЖЕТЕ ВЫЛѢ-
ЧИТЬСЯ ИЗЪ СВОИХЪ ХВОРОСТЕЙ?**
Прочитайте собѣ низше наведеннымъ подаяки, котрымъ
писали люди дякуючи Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсоу
за сохранєніе своего здоровья. Подѣбныхъ подя-
кованій мае онъ дуже много, но задля браку мѣ-
сця, неможемъ всѣхъ помѣстити.
ПУБЛИЧНЫИ ПОДЯКОВАНИЯ.

Многоу. Проф. Коллинсъ!
Дуже бы мене тѣшило щобы
сте изволили прияти тѣхъ мо-
ихъ нѣскольکو словѣ при доб-
ромъ здоровьѣ. Доношу вамъ,
що по ужитю вашихъ лѣчѣній я
чувствую ся цѣлкомъ здоровъ, не
чувствую уже болѣзни въ тѣлѣ,
маю добрый аппетитъ въ всѣмъ
естьмъ спокойна. Ранше глубокое знаніе въ лѣченіи
тяжкихъ болѣзней поручаю всѣмъ нашимъ крап-
камъ.
Съ почтєніемъ
Анна Обештеръ,
Pottstown, Pa.
374 Anle Street.

Пов. п Проф. Коллинсъ!
Якъ вамъ вѣдомо, терпѣлъ я
больше якъ два роки на заворотъ,
гукъ въ ухахъ и слабый слухъ
а лѣкарѣ котрымъ мене лѣчили,
сказали менѣ що весь мой нерво-
вый системъ есть зѣбсутній. Я вы-
далъ много грошей на докторовъ
и лѣки, але болѣзнь не устала.
Я удалъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и зарѣкъ по
першихъ лѣкахъ хворѣсть устала и маю спокойнѣ
работати. Дякую сердечно за вашъ помож. и
услугу.
Магъи Зугечичъ,
Box 123, Bellefonte, Pa.

Лѣкаря налѣпше хвалѣть подаяки и свидетельства нимъ выздоровленныхъ людей.
ПРОФ. Е. С. КОЛЛИНСЪ достаетъ шо день больше листовъ, въ которыхъ дяку-
ють ему выздоровленнымъ пациенты. Здоровье есть правдивымъ щастемъ! Проф.
Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ есть извѣстный каждому и славный на цѣлый свѣтъ
лѣкарь, котрый умѣе и тамъ щастіе и блаженство привернути, где уже другіи
лѣкарѣ стратили цѣлкомъ надѣю на выздоровленіе пациента. Онъ говоритъ,
що причиною смерти много людей есть застарєніе и занедбаніе слабости. Належи-
тый лѣки, рѣшуче познаніе слабости и добре захованіе лѣкарскихъ приписовъ,
прпрносятъ певне выздоровленіе. — Терпите на слабость, на котру дармо гляда-
ли сте помощи у другихъ лѣкаровъ, котрымъ вамъ ще згоршили слабость лихимъ
лѣченіемъ? Маєте яку внутреню або верхню слабость? Або зъ причины засту-
дження и занедбаня маєте нездоровый желудокъ, груди, плюца
або другіи тѣлесныи органы? Терпите може на яку тайну слабость?
Не тримайте вашу слабость въ тайнѣ, не ганьбѣть ся, але безъ ваганы
удайте ся съ полнымъ довѣріемъ до Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСА, у которого
наискорше найдете помѣчь проти всѣхъ слабостей.
Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсоу способъ лѣченія приносить полекшеніе и
уздоровленіе въ каждомъ выпадку жолудковой слабости, походячой
будто отъ немѣрного ѣдженя або въ загалѣ зъ какой нибудь инной причины.
Недуги нерокъ (почокъ), котрымъ суть дуже небезпечныи, познае рѣшучо
и выльчѣтъ въ короткомъ часѣ. При лѣченіи РЕВМАТИЗМУ усувае не только
боль, але такожь своими лѣками чиститъ кровь, выганяе зъ тѣла зародки хво-
роты. Тымъ способомъ на всегда уздоровляе хворого.
Кто неможе особливо явити ся у Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСА закладѣ,
нехай докладно опише свою недугу и зашле на слѣдующій адресъ:
PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street,
NEW YORK.

Гай Руоним! чи имаете вы до-
рогу до дешевого и доброго ку-
па? Она леда прямо де
Юрія Хиляка
изъ OLYPHANT, PA.
Вы его певно добре знаете. Въ чѣмъ
знаете омикий, найдешейшій на-
лучшій и наидешейшій сторъ въ
околицы. Купите добры „шифкарты“ и
скоро и безпечно пошле вамъ грошѣ до
старого края. Не гадайте однако, шо те
же все — нѣ! Вѣдь мае ще наиправд-
ивѣйшій салунъ въ мѣстѣ подъ названіемъ:
Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ родномъ бабки на
вѣсѣлю
РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
при Редиксѣнѣмъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.
Свѣдѣнія, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождѣмъ часѣ можна достати
гакъ горячѣ якъ и инний перекуски.
Потравы прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремѣ комнаты для родины.
Наилучшій вина, пива, ликеры, горьки
и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже
нала.

Многоу. п. Проф. Коллинсъ!
Писну вамъ радѣстну новину, по
неможу вылити на досѣтъ словѣ,
щобымъ вамъ могла подякувати
за вашу помож. и лѣки, котрымъ
мене такъ короткомъ часѣ уздо-
ровили. Мала я передъ вами мно-
го докторовъ, але жадець менѣ
не помѣчь и для того и раджу,
кто терпѣть на яку нибудь внутреню слабость, шо-
бы удавъ ся до Проф. Коллинса а той вамъ напевно
поможетъ.
Анна Нѣмечъ,
Hoboken, N. J.
1210 Garden Street.

Бископ. Проф. Д-ръ Коллинсъ!
Майже оленъ роцѣ лѣчилъ ме-
не инши докторы на гостѣхъ але
менѣ непомогли и ужемъ ся гото-
въ на смерть. Я немогу вамъ
досѣтъ подякувати-за тое добро-
дѣйство якое вы менѣ преуказа-
ли, зъ такъ важкой и пады мѣру
въ хотѣи-ширии подаяки!
Яковъ Хомичъ,
South Bridge, Mass.
Street,

Лѣкаря налѣпше хвалѣть подаяки и свидетельства нимъ выздоровленныхъ людей.
ПРОФ. Е. С. КОЛЛИНСЪ достаетъ шо день больше листовъ, въ которыхъ дяку-
ють ему выздоровленнымъ пациенты. Здоровье есть правдивымъ щастемъ! Проф.
Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ есть извѣстный каждому и славный на цѣлый свѣтъ
лѣкарь, котрый умѣе и тамъ щастіе и блаженство привернути, где уже другіи
лѣкарѣ стратили цѣлкомъ надѣю на выздоровленіе пациента. Онъ говоритъ,
що причиною смерти много людей есть застарєніе и занедбаніе слабости. Належи-
тый лѣки, рѣшуче познаніе слабости и добре захованіе лѣкарскихъ приписовъ,
прпрносятъ певне выздоровленіе. — Терпите на слабость, на котру дармо гляда-
ли сте помощи у другихъ лѣкаровъ, котрымъ вамъ ще згоршили слабость лихимъ
лѣченіемъ? Маєте яку внутреню або верхню слабость? Або зъ причины засту-
дження и занедбаня маєте нездоровый желудокъ, груди, плюца
або другіи тѣлесныи органы? Терпите може на яку тайну слабость?
Не тримайте вашу слабость въ тайнѣ, не ганьбѣть ся, але безъ ваганы
удайте ся съ полнымъ довѣріемъ до Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСА, у которого
наискорше найдете помѣчь проти всѣхъ слабостей.
Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсоу способъ лѣченія приносить полекшеніе и
уздоровленіе въ каждомъ выпадку жолудковой слабости, походячой
будто отъ немѣрного ѣдженя або въ загалѣ зъ какой нибудь инной причины.
Недуги нерокъ (почокъ), котрымъ суть дуже небезпечныи, познае рѣшучо
и выльчѣтъ въ короткомъ часѣ. При лѣченіи РЕВМАТИЗМУ усувае не только
боль, але такожь своими лѣками чиститъ кровь, выганяе зъ тѣла зародки хво-
роты. Тымъ способомъ на всегда уздоровляе хворого.
Кто неможе особливо явити ся у Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСА закладѣ,
нехай докладно опише свою недугу и зашле на слѣдующій адресъ:
PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street,
NEW YORK.